

İlham Əliyevin 4-cü sosial islahat paketi

Prezidentin xalqa yeni dəstək layihəsi
1 milyon 900 min vətəndaşı əhatə edəcək

Tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşayan Azərbaycanda əhalinin sosial müdafiəsinin etibarlı təmin edilməsi praktik işdə real təsdiqini tapır.

Prezident İlham Əliyevin sosial sahəyə xüsusi diqqət və qayğısı, imzaladığı fərman və sərəncamlar sosial cəhətdən həssas əhali qruplarının etibarlı müdafiə sistemi ilə əhatə olunmasına şərait yaradıb. Ölkə Prezidenti bütün dövrlərdə əhalinin sosial müdafiəsinin təşkilini və daxili siyasətin sosial yönümlülüynü ön planda saxlayıb. Ən

önəmli isə ondan ibarətdir ki, dövlətin həyata keçirdiyi sosial siyasətin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının firavan yaşam tərzini dayandırır. Xüsusən sosial məsələlərin həlli ilə bağlı ölkədə çoxsaylı dövlət proqramları, böyük layihələr həyata keçirilir. Çox tədqirəlayiq haldır ki, hər il Prezidentin imzaladığı fərman və sərəncamların 65 faizi məhz sosial yönümlü olur. Dövlət başçısının 2023-cü il üçün müəyyənləşdirdiyi sosial dəstək paketi də bunun bariz təəcəssümüdür.

İlham Əliyevin yeni fərman və sərəncamları ilə son beş ildə ölkəmizdə artıq dördüncü sosial islahat paketi reallaşdırılır. Bu sosial dəstək paketinə uyğun olaraq öməkhaqqı, müavinət və təqaüdlərin növbəti dəfə artırılması təmin olunur.

Sülh müqaviləsi qaçılmazdır

İlham Əliyev Ermənistanla və onun havadarlarına bir daha hərbi-siyasi diplomatik danışıqların ən doğru yolunu göstərdi

İkinci Qarabağ müharibəsinin başa çatmasından iki ildən artıq vaxt ötsə də, qalib Azərbaycanla məğlub Ermənistan arasında hələ də sülh sazişinin imzalanmaması yeganə narahətəedici məqamdır. 44 günlük savaşda Azərbaycan qarşısında diz çöküb yalvaran Ermənistan indi köhnə xislətini nümayiş etdirərək müqavilə bağlamaq üçün hətta bəzi şərtlər irəli sürür. Ancaq qalib ölkə kimi Azərbaycanın qətiyyətli mövqeyi dəyişməzdir. Sülh müqaviləsi yalnız Azərbaycan Prezidentinin irəli sürdüyü 5 prinsipə uyğun hazırlanmalı və imzalanmalıdır.

Yerli televiziya kanallarına verdiyi müsahibədə bir daha tərəflər arasında gedən sülh danışıqlarına toxunan Prezident İlham Əliyev həm Ermənistanla, həm də onun havadarlarına hərbi-diplomatik dərslər keçdi və bəyan etdi ki, hansısa qüvvə, hansısa güc Azərbaycanla təhdid dilində danışıq bilməz. İlham Əliyev eyni zamanda ümidvar olduğunu bildirdi ki, 2023-cü ildə bu məsələlərə tamamilə son qoymaq mümkündür.

Azərbaycan üçüncü müharibənin baş verməsinə istəmir. Ona görə də Ermənistan rəhbərliyi yaxşı-yaxşı düşünüb qərar verməlidir.

Rusiya sülhməramlılarının missiyası başa çatanda...

Bəs Ermənistan nə istəyir?! İlham Əliyev bunu belə izah etdi: "Yəqin ki, hansısa geosiyasi dəyişiklik-

lər, ola bilsin ki, kiminsə ona vəd etdiyi nələrisə gözləyir. Çünki belə təəcəssürat yaranır ki, ona kimsə nə isə vəd edib. Ona görə ki, regionda vəziyyətin obyektiv təhlili, qüvvələr balansı və iki il bundan əvvəl baş vermiş hadisələrə, eləcə də keçən ilin sentyabr ayında baş vermiş və ya hazırda Laçın-Xankəndi yolunda baş verən hadisələrə dünyanın reaksiyası onu göstərir ki, suda batanların xilas edilməsi onların öz işidir. Biz kömək edə bilərik. Bu Azərbaycanofobiya və isteriya bataqlığında tamamilə boğulmamağa yalnız biz kömək edə bilərik. Nə ilə? Onunla ki, biz deyirik "hə", biz deyirik, gəl sülh bağlayaq".

Amma yenə də rəsmi İrəvan mərkli oyun oynayıb və iddialar səsləndirməklə yenə də öz dediyini qəbul etməyəcəkdir.

Azərbaycan bayrağı Qarabağın bütün ərazilərində dalğalanacaq

Vətənpərvər gənclərin, vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin etiraz aksiyası elə ilk gündən öz nəticəsini verdi: birincisi, Ermənistan Xankəndiyə gələn emissarların qarşısı alındı. Humanitar məqsədlər üçün ermənilərə verilmiş Laçın-Xankəndi yolu ilə Qarabağa silah daşınmasına son qoyuldu. "Qızılbu- laq" və "Dəmirli" yataqlarının qanunsuz istismarı dayandırıldı. Qarabağda mədənlərimizi qanunsuz istismar edən "Base Metals" şirkəti fəaliyyətini dayandırması ilə bağlı məlumat yaydı. İkincisi, Qarabağda, Xankəndidə yaşayan ermənilər aksiyasının keçirildiyi bu günlərdə dərk etdikləri ki, torpağın əsl sahibi Azərbaycandır.

Laçın yolundakı aksiyanın sədasi dünyaya yayılır: xarici jurnalistlər hadisə yerində

Frank-Valter Ştaynmayer İlham Əliyevə zəng edib

Yanvarın 13-də Almaniya Federativ Respublikasının Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Söhbət zamanı prezidentlər Azərbaycan-Almaniya əlaqələrinin mövcud vəziyyətindən məmnunluqlarını ifadə edib və öməkdaşlığın perspektivlərini müzakirə ediblər.

Regional təhlükəsizlik məsələlərinə toxunan Frank-Valter Ştaynmayer Almaniyanın Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin bilavasitə iştirakı ilə aparılan Avropa İttifaqı-Azərbaycan-Ermənistan üçtərəfli formatını dəstəklədiyini vurğulayıb.

Prezident İlham Əliyev Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin dəstəyi ilə həyata keçirilən üçtərəfli danışıqları yüksək qiymətləndirdiyini vurğulayaraq, Azərbaycanın Avropa İttifaqı-Azərbaycan-Ermənistan üçtərəfli formatı çərçivəsində aparılan müzakirələr prosesinə sadiqliyini ifadə edib.

Eyni zamanda telefon danışıqı əsnasında Azərbaycanın ərazisində olan Xankəndi-Laçın yolundakı vəziyyəti müzakirə edilib. Dövlətimizin başçısı bildirib ki, Ermənistanın yolun, guya, blokada şəraitində olması barədə iddiaları yalandır, yolda Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin xətti ilə və eləcə də digər humanitar yüklərin sərbəst hərəkəti təmin olunur.

Söhbət zamanı prezidentlər bir daha Azərbaycan-Almaniya öməkdaşlığının perspektivlərini yüksək qiymətləndirərək, bu əlaqələrin inkişafı üçün birgə səylərin göstərilməsinin vacibliyini qeyd ediblər.

Prezidentin Mətbuat Xidməti

Bu il laçınlıların da yurd həsrətinə son qoyulacaq

Prezident İlham Əliyev bəyan etdi ki, 2023-cü ilin prioriteti Böyük qayıdışın sürətləndirilməsi olacaq

Vətən müharibəsi başa çatandan dərhal sonra Azərbaycan dövləti Böyük qayıdışın tezliklə gerçəkləşdirilməsi üçün əzmlə və səylə çalışır. Buna görə də işğaldan azad edilmiş ərazilərdə öncə irimiqyaslı infrastruktur layihələri icra olunur. Qarabağın "hava qapısı" Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı cəmi səkkiz ay ərzində tikilib istifadəyə verildi. Ötən il oktyabrın 20-də Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının açılış mərasimi keçirildi. 2023-cü ildə isə Laçın Beynəlxalq Hava Limanının istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Təsdiq olunmuş investisiya planına əsasən, hazırda işğaldan azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərində ümumi uzunluğu iki min kilometrə qədər çox avtomobil yolu, 50 kilometrə qədər çox olan tunellər salınır. Həmçinin bu ərazilərdə 100-dən çox körpü tikiləcək.

Ermənistan iqtisadiyyatı iflic vəziyyətindədir

Ermənistanı "xoşbəxt ölkə" kimi qələmə verməyə səy göstərən baş nazir Nikol Paşinyanın cəhdlərinə baxmayaraq, bu ölkədə yaranan acınacaqlı vəziyyət əsl realıqları əks etdirir və yalanları bir daha üzə çıxarır. Xüsusilə postmüharibə dövründə yaranan mövcud sosial-iqtisadi durum bu ölkədə əhalinin yaşayış səviyyəsinin daha böyük sürətlə pisləşməkdə olduğunu göstərir.

"4rd.am" nəşri yazır ki, istənilən ölkədə sənayenin bərpası ilk növbədə qoyulan investisiya və ayrılan kreditlər hesabına təşkil edilir. "İndi isə gələn baxaq - müharibədən sonra Ermənistan investisiya qoyan hər hansı bir investora rastlaşan olubmu? Əksinə, müharibəyə qədər ölkədə mövcud olan azsaylı investitorlar Paşinyan hakimiyyətinə inamsızlıq üzündən Ermənistanı tərk ediblər. Deməli, Ermənistanın "yükəşli" olan sənaye istehsalı investitorlar tərəfindən aşağı səviyyədə qiymətləndirilib".

Belə bir vəziyyətdə ümid ancaq bank kreditlərinə qalır ki, burada da bank rəhbərləri inamsızlıq ucubandan "Ermənistan iqtisadiyyatı"nın real sektoruna daxil olmaqdan çəkinirlər. Təsədüfi deyil ki, Ermənistan son iki ildə ölkə sənayesinə kredit qoyuluşları 35 milyon dollar azalıb.

1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarına, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leningrad şəhərinin mühasirəsi zamanı şəhərin müəssisələrində, idarə və təşkilatlarında işləmiş və "Leningradın müdafiəsinə görə" medalı, "Leningrad mühasirəsində yaşayan" döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün məbləğinin artırılması və "1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarına, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leningrad şəhərinin mühasirəsi zamanı şəhərin müəssisələrində, idarə və təşkilatlarında işləmiş və "Leningradın müdafiəsinə görə" medalı, "Leningrad mühasirəsində yaşayan" döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 2 iyul tarixli 2320 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. 1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarına, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leningrad şəhərinin mühasirəsi zamanı şəhərin müəssisələrində, idarə və təşkilatlarında işləmiş və "Leningradın müdafiəsinə görə" medalı, "Leningrad mühasirəsində yaşayan" döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün aylıq məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən 330 (üç yüz otuz) manat müəyyən edilsin.

2. "1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarına, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leningrad şəhərinin mühasirəsi zamanı şəhərin müəssisələrində, idarə və təşkilatlarında

Əfqanıstanda sovet qoşunlarının tərkibində beynəlmiləl borcunu yerinə yetirərək həlak olan, itkin düşmüş və məhkəmə qaydasında ölmüş elan edilən hərbi qulluqçuların ailələrinə verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün məbləğinin artırılması və "Əfqanıstanda sovet qoşunlarının tərkibində beynəlmiləl borcunu yerinə yetirərək həlak olan, itkin düşmüş və məhkəmə qaydasında ölmüş elan edilən hərbi qulluqçuların ailələri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 11 avqust tarixli 244 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Əfqanıstanda sovet qoşunlarının tərkibində beynəlmiləl borcunu yerinə yetirərək həlak olan, itkin düşmüş və məhkəmə qaydasında ölmüş elan edilən hərbi qulluqçuların ailələrinə verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün aylıq məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən 600 (altı yüz) manat müəyyən edilsin.

2. "Əfqanıstanda sovet qoşunlarının tərkibində beynəlmiləl borcunu yerinə yetirərək həlak olan, itkin düşmüş və məhkəmə

Şəhid ailəsi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün məbləğinin artırılması və "Şəhid ailəsi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü"nün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 19 dekabr tarixli 493 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Şəhid ailəsi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün aylıq məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən 600 (altı yüz) manat müəyyən edilsin.

2. "Şəhid ailəsi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü"nün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 19 dekabr tarixli 493 nömrəli Fərmanın

Müharibə və ya 1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün məbləğinin artırılması və "Müharibə və ya 1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 9 sentyabr tarixli 823 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Müharibə və ya 1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün aylıq məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən aşağıdakı kimi müəyyən edilsin:

- 1.1. orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə - 500 (beş yüz) manat;
- 1.2. orqanizmin funksiyalarının 61-80 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə - 400 (dörd yüz) manat;
- 1.3. orqanizmin funksiyalarının 31-60 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə - 330 (üç yüz otuz) manat.

2. "Müharibə və ya 1990-cı ilin 20 Yanvar hadisələri ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası

Beşdən çox uşağı olan qadınlara sosial müavinətin məbləğinin artırılması və "Beşdən çox uşağı olan qadınlara sosial müavinətin məbləğinin müəyyən edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 27 dekabr tarixli 72 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Beşdən çox uşağı olan qadınlara sosial müavinətin aylıq məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən hər uşaq üçün 105 (yüz beş) manat müəyyən edilsin.

2. "Beşdən çox uşağı olan qadınlara sosial müavinətin məbləğinin müəyyən edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası

işləmiş və "Leningradın müdafiəsinə görə" medalı, "Leningrad mühasirəsində yaşayan" döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 2 iyul tarixli 2320 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 7, maddə 708; 2013, № 12, maddə 1601; 2014, № 4, maddə 437; 2016, № 1, maddə 133; 2018, № 4, maddə 747; 2019, № 4, maddə 708; 2020, № 8, maddə 1064, № 12 (V kitab), maddə 1579) 1-ci hissəsində "300 (üç yüz)" sözləri "330 (üç yüz otuz)" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

qaydasında ölmüş elan edilən hərbi qulluqçuların ailələri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 11 avqust tarixli 244 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 8, maddə 962; 2018, № 4, maddə 670; 2019, № 2, maddə 235; 2020, № 12 (I kitab), maddə 1489) 1-ci hissəsində "500 (beş yüz)" sözləri "600 (altı yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

(Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 12, maddə 1040; 2010, № 9, maddə 771; 2011, № 12, maddə 1139; 2013, № 8, maddə 896; 2016, № 1, maddə 64; 2018, № 5, maddə 936; 2019, № 1, maddə 91; 2020, № 12 (I kitab), maddə 1487) 1-ci hissəsində "500 (beş yüz)" sözləri "600 (altı yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

sı Prezidentinin 2008-ci il 9 sentyabr tarixli 823 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008, № 9, maddə 795; 2011, № 12, maddə 1140; 2013, № 8, maddə 895; 2014, № 3, maddə 250; 2016, № 1, maddə 68; 2018, № 5, maddə 937; 2019, № 4, maddə 639; 2020, № 12 (I kitab), maddə 1492; 2021, № 8, maddə 922) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 2.1. 1.1-ci bənddə "400" rəqəmləri "500 (beş yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin;
- 2.2. 1.2-ci bənddə "350" rəqəmləri "400" (dörd yüz) sözləri ilə əvəz edilsin;
- 2.3. 1.3-cü bənddə "300" rəqəmləri "330" (üç yüz otuz) sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

Prezidentinin 2013-cü il 27 dekabr tarixli 72 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 12, maddə 1539; 2018, № 4, maddə 668; 2019, № 4, maddə 638; 2021, № 12, maddə 1360) 1-ci hissəsinə "müavinətin" sözündən sonra "aylıq" sözü əlavə edilsin və həmin hissədə "70 (yetmiş)" sözləri "105 (yüz beş)" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

20 Yanvar şəhidinin ailəsi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün məbləğinin artırılması və "20 Yanvar şəhidinin ailəsi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü"nün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 19 yanvar tarixli 350 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. 20 Yanvar şəhidinin ailəsi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün aylıq məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən 600 (altı yüz) manat müəyyən edilsin.

2. "20 Yanvar şəhidinin ailəsi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü"nün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan

Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 19 yanvar tarixli 350 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 1, maddə 5; 2020, № 12 (I kitab), maddə 1493) 1-ci hissəsində "500 (beş yüz)" sözləri "600 (altı yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

Dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra təşkilatlarda çalışan işçilərin əməkhaqlarının artırılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, əhalinin rifah halını yaxşılaşdırmaq və sosial müdafiəsinə gücləndirmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsindən maliyyələşən aşağıdakı təşkilatlarda çalışan rəhbər və digər işçilərin aylıq vəzifə məaşları 2023-cü il yanvarın 1-dən orta hesabla 15 faiz artırilsin:

- 1.1. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti və Aparatı, Gəncə bölməsinin Aparatı;
- 1.2. Heydər Əliyev Mərkəzi;
- 1.3. "Azərbaycan Milli Ensiklopediyası" Elmi Mərkəzi;
- 1.4. Azərbaycanda Atatürk Mərkəzi;
- 1.5. Azərbaycan Respublikasının dövlət arxivləri və onların filialları, rayon (şəhər) dövlət arxivləri;
- 1.6. Azərbaycan Respublikasının Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunuz Dövryyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən İşçi qrupu;
- 1.7. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi;
- 1.8. Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin Aparatı;
- 1.9. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi yanında Maliyyə Elm-Tədris Mərkəzi;
- 1.10. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik və İxtisasartırma Mərkəzi;

Əmək kitabçasında müvafiq qeydiyyat aparılan əsas iş yeri üzrə elmi müəssisə və təşkilatlarda və ya təhsil müəssisələrində azı 25 il çalışmış, elmi dərəcəsi olan, işləməyən, əmək pensiyası hüququ olan şəxslərə verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün məbləğinin artırılması və "Əmək kitabçasında müvafiq qeydiyyat aparılan əsas iş yeri üzrə elmi müəssisə və təşkilatlarda və ya təhsil müəssisələrində azı 25 il çalışmış, elmi dərəcəsi olan, işləməyən, əmək pensiyası hüququ olan şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 30 dekabr tarixli 1229 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. 2023-cü il yanvarın 1-dən əmək kitabçasında müvafiq qeydiyyat aparılan əsas iş yeri üzrə elmi müəssisə və təşkilatlarda və ya təhsil müəssisələrində azı 25 il çalışmış, elmi dərəcəsi olan, işləməyən, əmək pensiyası hüququ olan şəxslərə verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün aylıq məbləği elmlər doktoru elmi dərəcəsinə görə 500 (beş yüz) manat, fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinə görə 300 (üç yüz) manat müəyyən edilsin.

2. "Əmək kitabçasında müvafiq qeydiyyat aparılan əsas iş yeri üzrə elmi müəssisə və təşkilatlarda və ya təhsil müəssisələrində

Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması və "Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 29 avqust tarixli 973 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. 2023-cü il yanvarın 1-dən sosial müavinətlərin məbləğləri aşağıdakı kimi müəyyən edilsin:

- 1.1. yaşa görə sosial müavinətin məbləği 220 (iki yüz iyirmi) manat;
- 1.2. orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə sosial müavinətin məbləği 270 (iki yüz yetmiş) manat, orqanizmin funksiyalarının 61-80 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə sosial müavinətin məbləği 220 (iki yüz iyirmi) manat, orqanizmin funksiyalarının 31-60 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə sosial müavinətin məbləği 150 (yüz əlli) manat;
- 1.3. ailə başçısını itirməyə görə sosial müavinətin məbləği 120 (yüz iyirmi) manat;
- 1.4. bir yaşınadək uşağı olan axtəminatlı ailələrə sosial müavinətin məbləği hər uşaq üçün 100 (bir yüz) manat;
- 1.5. radiasiya qəzası nəticəsində zərər çəkmiş şəxslərə hər il mülkiyyət üçün sosial müavinətin məbləği 300 (üç yüz) manat;
- 1.6. uşağın anadan olmasına görə sosial müavinətin məbləği 500 (beş yüz) manat;
- 1.7. dəfn üçün sosial müavinətin məbləği 500 (beş yüz) manat.

2. "Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 29 avqust tarixli 973 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 8, maddə 916; 2014, № 3, maddə 251; 2016, № 1, maddə 69; 2018, № 7 (I kitab), maddə 1454; 2019, № 4, maddə 640; 2020, № 11, maddə 1361; 2021, № 8, maddə 922, № 12, maddə 1361; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 28 dekabr tarixli 1938 nömrəli Fərmanı) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

də azı 25 il çalışmış, elmi dərəcəsi olan, işləməyən, əmək pensiyası hüququ olan şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdününün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 30 dekabr tarixli 1229 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 12, maddə 1491; 2021, № 12, maddə 1359) 1-ci hissəsində "300" rəqəmləri "500 (beş yüz)" sözləri ilə, "200" rəqəmləri "300 (üç yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması və "Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 29 avqust tarixli 973 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

ğdakı dəyişikliklər edilsin:

- 2.1. 1.1-ci bənd üzrə:
  - 2.1.1. 1.1.1-ci yarımbənddə "180" rəqəmləri "220 (iki yüz iyirmi)" sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.1.2. 1.1.2-ci yarımbəndin ikinci abzasında "220" rəqəmləri "270 (iki yüz yetmiş)" sözləri ilə, üçüncü abzasında "180" rəqəmləri "220 (iki yüz iyirmi)" sözləri ilə, dördüncü abzasında "120" rəqəmləri "150 (yüz əlli)" sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.1.3. 1.1.3-cü yarımbəndin ikinci abzasında "220" rəqəmləri "270 (iki yüz yetmiş)" sözləri ilə, üçüncü abzasında "180" rəqəmləri "220 (iki yüz iyirmi)" sözləri ilə, dördüncü abzasında "120" rəqəmləri "150 (yüz əlli)" sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.1.4. 1.1.4-cü yarımbəndin ikinci abzasında "220" rəqəmləri "270 (iki yüz yetmiş)" sözləri ilə, üçüncü abzasında "180" rəqəmləri "220 (iki yüz iyirmi)" sözləri ilə, dördüncü abzasında "120" rəqəmləri "150 (yüz əlli)" sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.1.5. 1.1.6-cı yarımbənddə "100" rəqəmləri "120 (yüz iyirmi)" sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.1.6. 1.1.10-cu yarımbənddə "70" rəqəmləri "100 (bir yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin;
- 2.2. 1.2-ci bənd üzrə:
  - 2.2.1. 1.2.1-ci yarımbənddə "237" rəqəmləri "300 (üç yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.2.2. 1.2.2-ci yarımbənddə "300" rəqəmləri "500 (beş yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.2.3. 1.2.3-cü yarımbənddə "350" rəqəmləri "500 (beş yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

Ümumi səbəblərdən orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə (gözdən əlilliyi olan şəxslər istisna olmaqla) verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün məbləğinin artırılması və "Ümumi səbəblərdən orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə (gözdən əlilliyi olan şəxslər istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü"nün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 17 mart tarixli 128 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Ümumi səbəblərdən orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə (gözdən əlilliyi olan şəxslər istisna olmaqla) verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün aylıq məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən 200 (iki yüz) manat müəyyən edilsin.

2. "Ümumi səbəblərdən orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə (gözdən

əlilliyi olan şəxslər istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü"nün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 17 mart tarixli 128 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 3, maddə 249; 2016, № 1, maddə 70; 2018, № 4, maddə 669; 2019, № 4, maddə 642; 2020, № 8, maddə 1039, № 12 (I kitab), maddə 1490; 2021, № 8, maddə 919) 1-ci hissəsində "130" rəqəmləri "200 (iki yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

Ümumi səbəblərdən orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə gözdən əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün məbləğinin artırılması və "Ümumi səbəblərdən orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə gözdən əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 30 dekabr tarixli 1232 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Ümumi səbəblərdən orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə gözdən əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə verilən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün aylıq məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən 300 (üç yüz) manat müəyyən edilsin.

2. "Ümumi səbəblərdən orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə gözdən əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 30 dekabr tarixli 1232 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 12 (I kitab), maddə 1494; 2021, № 8, maddə 923) 1-ci hissəsində "210" rəqəmləri "300 (üç yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

Orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə və ya 18 yaşınadək əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə qulluq edən şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün məbləğinin artırılması və "Orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə və ya 18 yaşınadək əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə qulluq edən şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü"nün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 aprel tarixli 643 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə və ya 18 yaşınadək əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə qulluq edən şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün aylıq məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən 100 (bir yüz) manat müəyyən edilsin.

2. "Orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə və ya 18 yaşınadək əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə qulluq edən

şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü"nün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 aprel tarixli 643 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 4, maddə 643; 2021, № 8, maddə 923, № 12, maddə 1358) 1-ci hissəsində "80" rəqəmləri "100 (bir yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrə verilən təqaüdlərin məbləğinin artırılması və "Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrə təqaüdlərin verilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 14 fevral tarixli 961 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrə verilən təqaüdlərin məbləğləri 2023-cü il yanvarın 1-dən aşağıdakı kimi müəyyən edilsin:

- 1.1. Doktorantura pilləsi üzrə:
  - 1.1.1. elmlər doktoru hazırlığı üzrə doktorantlara - 400 (dörd yüz) manat;
  - 1.1.2. fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə doktorantlara - 240 (iki yüz qırx) manat.
- 1.2. Ali təhsil müəssisələrində və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında:
  - 1.2.1. magistratura səviyyəsi üzrə:
    1. akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələrə - 195 (yüz doxsan beş) manat;
    2. akademik göstəriciləri 71-100 bal olan tələbələrə - 160 (yüz altmış) manat;
    3. akademik göstəriciləri 51-100 bal olan tələbələrə - 110 (yüz on) manat;
  - 1.2.2. bakalavriat səviyyəsi üzrə:
    1. akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələrə - 175 (yüz yetmiş beş) manat;
    2. akademik göstəriciləri 71-100 bal olan tələbələrə - 145 (yüz qırx beş) manat;
    3. akademik göstəriciləri 51-100 bal olan tələbələrə - 100 (bir yüz) manat.
  - 1.3. Orta ixtisas təhsili müəssisələrində:
    - 1.3.1. akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələrə - 100 (bir yüz) manat;
    - 1.3.2. akademik göstəriciləri 71-100 bal olan tələbələrə - 80 (səksən) manat;
    - 1.3.3. akademik göstəriciləri 51-100 bal olan tələbələrə - 66 (altmış altı) manat.
  - 1.4. Peşə təhsili müəssisələrində:

1.4.1. akademik göstəriciləri "5" (yüksek texniki peşə təhsili səviyyəsində 91-100 bal) olan tələbələrə - 100 (bir yüz) manat;

1.4.2. akademik göstəriciləri "4" və "5" (yüksek texniki peşə təhsili səviyyəsində 71-100 bal) olan tələbələrə - 80 (səksən) manat;

1.4.3. akademik göstəriciləri "3"- "5" (yüksek texniki peşə təhsili səviyyəsində 51-100 bal) olan tələbələrə - 66 (altmış altı) manat.

2. "Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrə təqaüdlərin verilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 14 fevral tarixli 961 nömrəli Sərəncamında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 2, maddə 291; 2021, № 11, maddə 1232, № 12, maddə 1470) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 2.1. 1.1-ci bəndin ikinci abzasında "360" rəqəmləri "400 (dörd yüz)" sözləri ilə, üçüncü abzasında "216" rəqəmləri "240 (iki yüz qırx)" sözləri ilə əvəz edilsin;
- 2.2. 1.2-ci bəndin dördüncü abzasında "174" rəqəmləri "195 (yüz doxsan beş)" sözləri ilə, beşinci abzasında "144" rəqəmləri "160 (yüz altmış)" sözləri ilə, altıncı abzasında "96" rəqəmləri "110 (yüz on)" sözləri ilə, səkkizinci abzasında "156" rəqəmləri "175 (yüz yetmiş beş)" sözləri ilə, doqquzuncu abzasında "132" rəqəmləri "145 (yüz qırx beş)" sözləri ilə, onuncu abzasında "90" rəqəmləri "100 (bir yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin;
- 2.3. 1.3-cü bəndin ikinci abzasında "90" rəqəmləri "100 (bir yüz)" sözləri ilə, üçüncü abzasında "72" rəqəmləri "80 (səksən)" sözləri ilə, dördüncü abzasında "60" rəqəmləri "66 (altmış altı)" sözləri ilə əvəz edilsin;
- 2.4. 1.4-cü bəndin ikinci abzasında "90" rəqəmləri "100 (bir yüz)" sözləri ilə, üçüncü abzasında "72" rəqəmləri "80 (səksən)" sözləri ilə, dördüncü abzasında "60" rəqəmləri "66 (altmış altı)" sözləri ilə əvəz edilsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

Fəxri adlara görə aylıq təqaüdün məbləğinin artırılması və "Fəxri adlara görə aylıq təqaüdün verilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 4 iyul tarixli 878 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Fəxri adlara görə aylıq təqaüdün məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən xalq yazıçısı, xalq şairi, xalq artisti və xalq rəssamı üçün 200 (iki yüz) manat, əməkdar elm xadimi, əməkdar incəsənət xadimi, əməkdar artist, əməkdar rəssam, əməkdar mədəniyyət işçisi, əməkdar müəllim, əməkdar həkim, əməkdar memar, əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi, əməkdar dövlət qulluqçusu, əməkdar jurnalist, əməkdar mühəndis, əməkdar hüquqşünas, əməkdar kənd təsərrüfatı işçisi, əməkdar pilot, əməkdar tibb işçisi üçün 150 (yüz əlli) manat müəyyən edilsin.

2. "Fəxri adlara görə aylıq təqaüdün verilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 4 iyul tarixli 878 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 7, maddə 609, № 11, maddə 1013; 2007, № 4, maddə 361; 2013, № 8, maddə 975, № 11, maddə 1454; 2018, № 2, maddə 311; 2020, № 5, maddə 570; 2021, № 12, maddə 1469) 1-ci hissəsinin birinci abzasında "180" rəqəmləri "200 (iki yüz)" sözləri ilə, "120" rəqəmləri "150 (yüz əlli)" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün məbləğinin artırılması və "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən 1500 (min beş yüz) manat müəyyən edilsin.

2. "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan

Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 6, maddə 329, № 10, maddə 587; 2004, № 12, maddə 1006; 2005, № 3, maddə 167; 2006, № 11, maddə 939; 2007, № 12, maddə 1235; 2008, № 7, maddə 621; 2016, № 10, maddə 1628; 2018, № 2, maddə 210) 2-ci hissəsində "1450 (min dörd yüz əlli)" sözləri "1500 (min beş yüz)" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün məbləğinin artırılması və "Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 3 sentyabr tarixli 564 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 yanvar tarixli 3708 nömrəli Sərəncamının 2.1.2-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün məbləği 2023-cü il yanvarın 1-dən 275 (iki yüz yetmiş beş) manat müəyyən edilsin.

2. "Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 3 sentyabr tarixli 564 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplu-

su, 2001, № 9, maddə 579; 2004, № 9, maddə 684; 2006, № 12, maddə 1056; 2008, № 9, maddə 796; 2013, № 9, maddə 1049; 2018, № 5, maddə 935; 2019, № 2, maddə 227; 2022, № 2, maddə 109) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 2.1. 1-ci hissədə "250 (iki yüz əlli)" sözləri "275 (iki yüz yetmiş beş)" sözləri ilə əvəz edilsin;
- 2.2. 2-ci hissəyə "Təhsil" sözündən əvvəl "Elm və" sözləri əlavə edilsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2023-cü il

Prezident İlham Əliyevin yerli telekanallara müsahibəsi xarici KİV-in diqqət mərkəzindədir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yanvarın 10-da yerli televiziya kanallarına müsahibəsi dünyanın aparıcı kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən geniş işıqlandırılıb.

2027-ci ildən etibarən qaz neqlinin həcmi daha da artaraq illik azı 20 milyard kubmetrə çatmalıdır.

Prezident İlham Əliyevin yerli telekanallara müsahibəsi Rumınyanın nüfuzlu KİV-inin də diqqət mərkəzində olub. "News24hours" və digər xəbər portallarında rumın və ingilis dillərində dərc olunan məqalələrdə dövlətimizin başçısının Ermənistanla bağlı fikirlərinə xüsusi yer verilib. Yazılarda Prezident İlham Əliyevin ekofəalları və QHT nümayəndələrinin Laçın-Xankəndi yolunda keçirdikləri etiraz aksiyası, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin müdafiə qabiliyyətinin artırılması, sərhədlərin delimitasiyasının vacibliyi, Zəngəzur dəhlizinin əhəmiyyəti və digər məsələlər barədə fikirləri əksini tapıb.

Rusiyanın TASS, "İnterfaks", "Vestnik Kavkaza" agentlikləri, "Kommersant", "Nwews.ru" və geniş oxucu kütləsi olan digər nəşrləri isə Azərbaycan Liderinin daha çox Ermənistan-Azərbaycan münasibətləri, Zəngəzur, "Şimal-Cənub" dəhlizlərinin iqtisadi əhəmiyyəti ilə bağlı fikirlərinə üstünlük veriblər.

Moldova KİV-i Azərbaycan Prezidentinin müsahibəsinə dair məqalələri AZƏRTAC-a istinadla yayıblar. "Point", "Noi", "Dosar-media", "Timpul" və digər xəbər portallarında rumın və rus dillərində dərc olunan yazılarda dövlətimizin başçısının Ermə-

nistanla bağlı dedikləri xüsusi diqqətdə saxlanılıb.

Yazılarda Azərbaycanlı gənclərin Laçın-Xankəndi yolunda keçirdikləri aksiya, Silahlı Qüvvələrimizin müdafiə qabiliyyətinin artırılması, sərhədlərin delimitasiyasının vacibliyi, Zəngəzur dəhlizinin əhəmiyyəti və digər məsələlərə də toxunulub.

Gürcüstanın "dalgatv.ge", "24news.ge", "newsday.ge", "aktual.ge" saytları, Yaponiyanın "ajmedia.jp" portalı da Prezident İlham Əliyevin yerli telekanallara müsahibəsindən fikirlər yayıblar.

"ajmedia.jp" portalında yapon və ingilis dillərində yayımlanan məlumatlarda Azərbaycan Prezidentinin öten il ölkəmizin sosial-iqtisadi sahədə əldə etdiyi uğurlar, o cümlədən Avropanın enerji təminatında artan rolu, bu istiqamətdə imzalanmış yeni sənədlərin əhəmiyyəti, həmçinin regionda baş verən proseslər, Azərbaycanın nüfuzunun artmasına mühüm təsir göstərəcək yeni layihələr barədə fikirləri əksini tapıb. Yazılarda Ermənistanla münasibətlərin normalaşdırılması istiqamətində aparılan danışıqlar və regionun iqtisadi inkişafına təsir göstərəcək Zəngəzur dəhlizi barədə dövlətimizin başçısının fikirlərinə də geniş yer verilib. Bununla yanaşı, azərbaycanlı ekofəalları Laçın-Xankəndi yolunda davam edən etiraz aksiyasının əsas mahiyyəti barədə obyektiv informasiya yapon ictimaiyyətinə təqdim edilib.

Portalda yayımlanan məlumatlarda Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Ordusunun qüdrətini daha da artırması, ölkəmizin müdafiə sənayesini inkişaf etdirməsi barədə fikirlərinə də geniş yer verilib. Qeyd edilib ki, Ermənistanla verilən heç bir müasir silah Azərbaycan Ordusunun qüdrəti qarşısında davam götürə bilməz.

Məlumatlarda, eyni zamanda dövlətimizin başçısının qərbi azərbaycanlıların hüquqları mövzusunda haqlı olaraq beynəlxalq arenaya çıxarılması barədə fikirləri də oxucuların diqqətinə çatdırılıb.

İlham Əliyevin 4-cü sosial islahat paketi

Prezidentin xalqa yeni dəstək layihəsi
1 milyon 900 min vətəndaşı əhatə edəcək

Əvvəli 1-ci səhifə.

Dövlət başçısının 5 və 13 yanvar tarixli fərman və sərəncamlarına əsasən vətəndaşların müavinət və təqaüdlərində növbəti artımların edilməsi ilə bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində brifinq keçirilib və bütün sahələrə edilən artımlar barədə ətraflı məlumat verilib. Qeyd edilib ki, dövlət başçısının bu istiqamətdə imzaladığı fərman və sərəncamlar ümumilikdə 1 milyon 900 min vətəndaşı əhatə edəcək.

Beləliklə, Prezidentin imzaladığı fərman və sərəncamlara əsasən:

- * Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün məbləği 1500 manata;
- * Minimum aylıq əməkhaqqının məbləği 345 manata;
- * Əmək pensiyasının minimum məbləği 280 manata;
- * Şəhid ailəsi üçün Prezident təqaüdü 600 manata;
- * 20 Yanvar şəhidinin ailəsi üçün Prezident təqaüdü 600 manata;
- * 1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsi iştirakçıları və bu kateqoriyaya aid digər şəxslərə verilən Prezident təqaüdünün aylıq məbləği 330 manata;
- * Qafqaz müharibəsi iştirakçıları, itkin düşmüş və həlak olmuş hərbi qulluqların ailələrinə verilən təqaüd 600 manata;
- * Müharibə və ya 20 Yanvar hadisələri ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə verilən təqaüd orqanizmin funksiyalarının (81-100, 61-80, 31-60) faiz pozulmasına görə 500, 400 və 330 manata;
- * Çernobil AES-də hərbi xidmətdə əlaqədar - I qrup əlillər üçün 500, II qrup 400 və III qrup 330 manata;
- * Yaşa görə sosial müavinətin məbləği 220 manata;

* Orqanizmin funksiyalarının (81-100, 61-80, 31-60) faiz pozulmasına görə əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə sosial müavinətin məbləği 270, 220 və 150 manata;

* "Xalq" fəxri adına görə təqaüdün məbləği 200, "Əməkdar" fəxri adına görə təqaüdün məbləği 150 manata;

* Əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə (gözdən əlilliyi olan şəxslər istisna olmaqla) verilən təqaüd 200 manata;

* Beşdən çox uşağı olan qadınlara sosial müavinətin aylıq məbləği 105 manata;

* Ailə başçısını itirməyə görə sosial müavinətin məbləği 120 manata;

* Bir yaşınadək uşağı olan aztəminatlı ailələrə sosial müavinətin məbləği hər uşaq üçün 100 manata;

* Radiasiya qəzası nəticəsində zərər çəkmiş şəxslərə hər il müalicə üçün sosial müavinətin məbləği 300 manata;

* Uşağın anadan olmasına görə birdəfəlik sosial müavinətin məbləği 500 manata;

* Dəfn üçün sosial müavinətin məbləği 500 manata.

* Ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün məbləği 275 manata;

* Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin AMEA-nın magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələr üçün təqaüdləri pillə və səviyyə dərəcəsinə uyğun;

* Dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra təşkilatlarda çalışan işçilərin əməkhaqları isə ümumilikdə 15 faiz artıb.

Qeyd olunub ki, son 5 ildə icra olunan 4 sosial islahat paketi nəticəsində şəhid ailəsi üçün Prezidentin aylıq təqaüdü 2,5 dəfə, əlilliyi olan şəxslər üçün müavinət və təqaüdlər orta hesabla 3 dəfə, aztəminatlı ailələrdə bir yaşınadək uşağa görə müavinət 2,1 dəfə, uşağın anadan

olmasına görə birdəfəlik müavinət 4,6 dəfə, dəfn üçün birdəfəlik müavinət 3,4 dəfə, ümumi səbəblərdən orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyi (o cümlədən gözdən əlilliyi) olan şəxslərə Prezidentin aylıq təqaüdü 2 dəfə, yaşa görə müavinət 3 dəfə, beşdən çox uşağı olan qadınlara hər uşağa görə müavinət 3,2 dəfə, orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə və ya 18 yaşınadək əlilliyi müəyyən olunmuş şəxslərə qulluq edən şəxslərə Prezidentin aylıq təqaüdü 2 dəfə, ailə başçısını itirməyə görə müavinət 76,5 faiz artırılıb.

Yeni fərman və sərəncamlarla ümumilikdə 660 min nəfərə yönələn sosial müavinət və təqaüdlərin artırılması təmin edilir.

Bütün bunlar bir daha Azərbaycanın həm də sosial dövlət olduğunu, Prezident İlham Əliyevin isə siyasətinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının dayandığı bir daha öz təsdiqini tapır. Prezidentin təşəbbüskarı olduğu və onun imzası ilə həyata keçirilən müxtəlif sosial paketlərə nəzər salsaq görürük ki, onların hər biri əhalinin ən hassas təbəqəsindən olan insanları əhatə edir.

Beləliklə, artımlar artıq 2023-cü ildə bu istiqamətdə daha çox vəsaitin ayrılmasına imkan verəcək. Onu da vurğulayaq ki, bütövlükdə 2023-cü ilin dövlət büdcəsindən sosial sahəyə 15,2 milyard manat vəsait ayrılacaq. Bu, büdcə xərclərinin 46 faizi deməkdir və təbii ki, müstəqillik dövründə ən böyük sosial ayrımlardır.

Sonda onu da qeyd edək ki, ümumilikdə 2023-cü ildə yeni sosial islahat paketi üzrə 1,9 milyon vətəndaşı əhatə edən sosial ödənişlərdə növbəti artımlar ediləcək və bunun üçün illik əlavə 750 milyon manat vəsait nəzərdə tutulub.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Dövrün tələblərinə cavab verən mükəmməl sənəd

"Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun siyasi münasibətlərin
sağlam inkişafına mühüm töhfə verəcək

Prezident İlham Əliyev bir neçə gün əvvəl "Siyasi partiyalar haqqında" qanunu təsdiq edib. Yeni qanun ölkəmizdə həyata keçirilən siyasi islahatların mühüm tərkib hissəsidir.

Qanunun qəbul edilməsində məqsəd demokratiyanın başlıca göstəricisi olan çoxpartiyalılıq institutunu təkmilləşdirmək və milli birliyi möhkəmləndirməkdir. Mövzu ilə bağlı siyasi partiya rəhbərlərinin fikirlərini öyrəndik.

Siyasi mühitdə müsbət dönüş yaranacaq

Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının sədri Arzuhan Əlizadə qeyd edib ki, yeni qanunun qəbul edilməsi ilə bağlı məsələ uzun müddətdir ki gündəmdə idi:

"Xüsusilə də ötən ilin sentyabrından başlayaraq məsələ daha da aktuallaşmış, parlament sədri tərəfindən partiyalara müraciət olunmuşdu. Biz də parlamentdəki dinləmələrdə iştirak edərək təklif və iradlarımızı bildirmişdik. İctimai dinləmələrdə səsləndirilən təkliflərin bir çoxu qanunda nəzərə alınıb. Bu, demokratik yanaşmadan xəbər verir".

Partiya sədri qeyd edib ki, qanun təsdiq edildiyinə görə partiyaların qarşısında daha məsuliyyətli günlər gözləyir: "Siyasi partiyaların fəaliyyətlərini mövcud qanuna uyğunlaşdırmaq üçün müvafiq addımlar atmalıdır. Biz partiya olaraq növbəti həftə məsələni siyasi şurada və rayon təşkilatlarının sədrləri ilə bir daha müzakirə edib, mərkəzi şuranın iclasını çağırmağı hədəfləmişik. Yenidən qeydiyyatdan keçmək üçün lazım olan sənədlərin toplanması, eləcə də partiya üzvlərinin qeydiyyatdan alınması proseduru həyata keçirməliyik. Hesab edirəm ki, "Siyasi partiyalar haqqında" qanun ölkəmizin siyasi mühitində müsbət dönüş yaradacaq".

Partiya yetkililəri xalqın adından yox, yalnız seçicilərinin adından danışa bilərlər

Cümhuriyyət Xalq Partiyasının sədri Bədrəddin Quliyev bildirdi ki, "Siyasi partiyalar haqqında" qanun qüvvəyə minməsi ilə Azərbaycanın siyasi mühitində yeni proseslər başlayır: "Ölkə realığında yeni siyasi müstəvi ortaya çıxır. Qanuna əsasən, azı 50 nəfərdən ibarət təsisçi toplaşaraq partiyanı təsis etməli, səlahiyyətli nümayəndə vasitəsilə sənədləri qeydiyyat idarəsinə təqdim etməlidirlər. Daha sonrakı mərhələdə isə imzalar toplanmalı, qurultay keçirilməlidir. Yeni yeni qanuna uyğunlaşdırma aparılmalıdır. Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, "Siyasi partiyalar haqqında" qanuna

əsasən, partiya yetkililəri xalqın adından yox, yalnız seçicilərinin adından danışa bilərlər. Ümumiyyətlə, yeni qanunun tələblərinə cavab verməli, siyasi mühitin sağlamlaşdırılması üçün çalışmalıyıq".

Partiya sədrinin sözlərinə görə, yeni qanun Azərbaycanın siyasi mühitində bir çox partiyaların fəaliyyətinin təkmilləşməsinə, eləcə də bəzi partiyaların, ümumiyyətlə, fəaliyyətini dayandırmasına səbəb olacaq: "Ölkənin siyasi sferasında yeni proseslər başlanır, yeni gündəm yaranır. Partiyalar daha məsuliyyətli və yüksək həvəslə fəaliyyət göstərməlidirlər. Əks halda onların fəaliyyətində müşahidə edilən boşluqlar partiyaların sonunu götürə bilər. Bir sözlə, yeni qanun ölkənin siyasi mühitində iştirak etməyə gücündə olan qüvvələr üçün yeni müstəvi açır. İndi yeni düşüncə, yeni fikir və yeni siyasi baxışlar üçün meydan var. Kim meydana dan kənar qalacaqsa, deməli, onların Azərbaycanın siyasi mühitində yeri yoxdur".

B.Quliyev həmçinin qeyd edib ki, cəmiyyətimiz də yeni hüquqi siyasi sistemə hazır olmalıdır: "Bu prosedür Azərbaycanın milli maraqlarına xidmət etməz hər bir partiyanın borcudur. Bu yeni siyasi mərhələ cəmiyyətimizdə də bir sıra dəyişikliklərə səbəb olacaq".

Yeni qanun siyasi partiyaların fəaliyyətində əhəmiyyətli rol oynayacaq

Azərbaycan Sosial Rifah Partiyasının sədri Əsli Kazımova bildirdi ki, yeni qanun siyasi partiyaların fəaliyyətini təkmilləşdirəcək: "Siyasi partiyalar haqqında" qanun bütövlükdə siyasi sistemin inkişafına müsbət təsir göstərəcək. Nəzərə alaq ki, artıq qüvvədən düşmüş "Siyasi partiyalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu 30 il əvvəl - 1992-ci il iyunun 3-də qəbul edilmişdi. Ona görə də ölkədə formalaşan yeni siyasi konfigurasiya qanunvericilik sahəsində də siyasi sistemin təkmilləşdirilməsinə zərurətə çevirmişdir. Bu baxımdan da Milli Məclisdə təmsil olunan bütün siyasi partiyaların nümayəndələri "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsinin hazırlanması üçün Milli Məclisin Sədrinə müraciət etmiş və beləliklə, proses uğurla nəticələnmişdir".

Partiya sədri qeyd edib ki, yeni qəbul edilmiş qanun 6 fəsil və 30 maddədən ibarətdir. "Qanun layihəsinin hazırlanması zamanı bir sıra beynəlxalq sənədlərə və nümunə-

lərə müraciət və istinad olunub. Layihənin hazırlanmasında 24 ölkənin təcrübəsinə baxılıb. Eyni zamanda siyasi partiyaların iştirakı ilə keçirilən dinləmələrdə və müzakirələrdə təkliflər öyrənilib. 47 siyasi partiyadan Milli Məclisə yazılı formada 250-dən çox təklif təqdim edilmişdir. Milli Məclisdə komitə və plenar iclaslarda deputatlar tərəfindən irəli sürülmüş 100-dən çox təklif nəzərə alınmışdır".

Ə.Kazımova deyib: "Venetsiya Komissiyasının sifir siyasi partiyaların statusuna və fəaliyyətinə aid olan 132 tövsiyəsindən 112-si qanunda nəzərə alınıb. Ümumiyyətlə, yeni qanun bir sıra mütərəqqi müddəaları ilə də seçilir. Hər kəs bərabər şəkildə siyasi partiya yaratmaq və ya mövcud siyasi partiya daxil olmaq hüququna malikdir. Dövlət qeydiyyatından keçmiş bütün siyasi partiyaların sərbəst fəaliyyətinə təminat verilir. Eyni zamanda dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına siyasi partiyalara maliyyə yardımı göstərilir. Yeni qanuna əsasən, Azərbaycan Respublikasının tam fəaliyyət qabiliyyətli olan azı 50 vətəndaşı təsis yığıncağını keçirərək partiyanı qurmalı və programını qəbul edib, təmsilçilik məqsədilə təsisçilər sırasından səlahiyyətli şəxsi müəyyənləşdirə bilər. Dövlət büdcəsindən siyasi partiyalar üçün ayrılan vəsaitin 95 faizi Milli Məclisdə təmsil olunan siyasi partiyalara, 5 faizi isə irəli sürdüyü namizədlər Milli Məclisə keçirilmiş seçkilərdə etibarlı səsliyin azı 3 faizini qazanmış, lakin parlamentdə təmsil olunmayan siyasi partiyalar arasında qazanılmış səsliyin sayına proporsional bölünür.

Ümumilikdə qanunda mütərəqqi müddəalar yer alıb. Yeni qanunun məqsədi bu gün Azərbaycan cəmiyyətində mövcud olan siyasi partiyaların fəaliyyətinin tənzimlənməsindən, onların cəmiyyətə yerinin və rolunun müəyyən edilməsindən ibarətdir".

Ə.Kazımovanın sözlərinə görə, sənədin hazırlanması zamanı Azərbaycanda mövcud siyasi sistemin bütün xüsusiyyətləri və Avropa dövlətlərinin bə bəşadət təcrübəsi nəzərə alınıb. Beynəlxalq təşkilatların rəyləri də diqqət mərkəzində olub.

"Hesab edirəm ki, yeni qanun müasir dövrün tələblərinə cavab verir. Sənəd öz mükəmməlliyi ilə siyasi partiyaların fəaliyyətində müsbət rol oynayacaq", - deyər partiya sədri bildirdi.

Nəzir QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Nazir Vilayət EYVAZOV: "Polis vətəndaşın güvən yeridir"

Yanvarın 13-də Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazovun rəhbərliyi ilə Daxili İşlər Nazirliyinin Əlahiddə Çetiv Polis Alayında 2022-ci ildə görülmüş işlərin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş əməliyyat müşavirəsi keçirilib.

Nazirliyin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, tədbirdə çıxış edən nazir V.Eyvazov ölkədə mövcud olan sabitliyin və təhlükəsizlik şəraitinin daha da möhkəmləndiyini, ictimai asayişin ödənilməsinə əlverişli qorunduğunu, əldə edilən müsbət nəticələrdə alyan şəxsi heyətinin də böyük əməyi olduğunu diqqətə çatdırıb. Bununla belə, nazir xidmətdə müəyyən nöqsan və çatışmazlıqların da mövcudluğunu qeyd

edərək onların tezliklə aradan qaldırılmasını tələb edib.

Sonra alyan komandiri polis general-mayoru Səhlab Bağirov hesabat dövrünün yekunları və qarşıda duran vəzifələr barədə çıxış edərək görülmüş işlərin nəticələri ilə bağlı məruzə edib.

Müsavirəyə yekun vuran daxili işlər naziri xidməti vəzifələrin

uğurla yerinə yetirilməsi üçün ölkə rəhbərliyinin tapşırığına əsasən hər cür şəraitin yaradıldığını, şəxsi heyətin hertərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunduğunu nəzərə çatdırıb.

Polisin insanlığın güvən yeri olduğunu vurğulayan nazir V.Eyvazov hər bir əməkdaşın qanun çərçivəsində hərəkət edərək insanların köməyinə çatmasını, onların heyə-

ti problemlərinin həllinə yardımçı olmasını, müraciətlərinə həssaslıqla yanaşmasını, habelə vətəndaşlarla ünsiyyətdə nəzakətli davranmalarını tələb edib. O, əmin olduğunu bildirdi ki, alyan şəxsi heyəti qarşıya qoyulan tapşırıqları bundan sonra da əzmlə yerinə yetirəcəklər, göstərilən etimadı sədaqətli xidməti ilə doğruladacaq.

Bu il Böyük qayıdışın növbəti addımlarından biri olacaq

Prezident İlham Əliyev yanvarın 10-da yerli televiziya kanallarına müsahibəsində çox mühüm məqamlara toxundu.

Dövlət başçısı İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra bizim əsas vəzifəmizin şanlı hərbi Qələbəmizi siyasi müstəvidə də təsdiqləməkdir. "Biz dərhal işə başladırıq. Çünki yaxşı bəşadət düşürdü ki, əgər biz siyasi sahədə bu Qələbəni təsdiqləməsək, onu dünya ictimaiyyətinə qəbul etdirməyək, müəyyən problemlərlə üzləşə bilərik. Dərhal fəal işə başladırıq və hesab edirəm ki, bu gün - artıq müharibədən iki il keçəndən sonra tam əminliklə demək olar ki, müharibənin nəticələri dünya tərəfindən qəbul edilib. Azərbaycanın haqlı olması bir daha təsdiqlənib və müharibənin sonunda yaranmış vəziyyəti biz daha da möhkəmləndirməliyik, yəni öz mövqelərimizi da-

ha da gücləndirməliyik. Son iki il ərzində həm beynəlxalq əlaqələr müstəvisində, həm ölkə daxilində biz istədiyimizə nail ola bildik".

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun yaşayış məskənləri yenidən qurulur

Prezident İlham Əliyev Zəngəzur döhlizinin reallaşmasının tarixi zərurət olduğunu diqqətə çatdırdı. Bildirdi ki, Ermənistan istəməsə də, istəməsə də bu reallaşacaq: "Yeni bunu Ermənistan da yenə növbəti təhdid kimi qəbul edirlər, halbuki belə fikrim yox idi. Sadəcə olaraq, bu qaçılmazdır. Bu, gec-tez olacaq. Əlbəttə, biz istəyirik ki, tez olsun və daha tez olsun", - deyər dövlət başçısı bildirdi.

Azərbaycan xalqı tarixən humanistliyi, sülhsevərliyi ilə tanınır. Hər zaman münafiqsəni yaranan və alovlandırıcı tərəf erməni işğalçıları olublar. 1980-ci illərin sonlarından

Prezident İlham Əliyev yerli kanallara müsahibəsində ordumuzun müharibə zamanı öz gücünü, iradəsini, xalqımızın bütövlükdə əyləməz ruhunu göstərdiyini qürurla nəzərə çatdırdı. İgid Azərbaycan oğullarının böyük rəşadət nümayiş etdirdikləri, düşməne gözdəgi veridikləri o əsarətdən qurtulmuş torpaqlarımıza, dövlət başçısının müsahibəsində vurğuladığı kimi, Böyük qayıdış başlayıb. Otuz ilə yaxın əsarətdə saxladılar və nəinki tikib qurmadılar, təbiiyyətin gözəlliklərini qorudular. Əksinə, tərətdikləri dağıntılarla dünyaya vandallıqları, mənfur xislətlərini bir daha göstərdilər. Heç bir tarixi və mənəvi bağları olmayan Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə qədim abidələrin, müasir tikililərin yerləyeksan edildir. Ermənilər sübut etdilər ki, o torpaqlara yaddırlar, gəlmədirlər və heç bir halda bu ögeylikdən qurtulub həmin yerlərin qədir-qiyətini bilməzlər.

Torpaqların sahibləri geri qayıdirlar

Yerli telekanallara müsahibəsində Prezident İlham Əliyev daha bir sevindirici məqama diqqət çəkdi: "Əlbəttə, istəyirəm ki, tezliklə bütün keçmiş köçkünlər dədə-baba torpaqlarına qayıtsınlar və biz ölməzdən gələni edəcəyik ki, bunu tezləşdirək. Laçında hazırda yüzlərlə ev yenidən binalar, təmir edilir, o cümlədən ictimai yerlər. İlin sonuna qədər dediyim kimi, laçınla və Şərqi Zəngəzurun yaşayış məskənləri - kəndləri, qəsəbələri, rayonları, şəhərləri yenidən qurulur. Və qurulduqca, abadlaşdırıldıqca öz doğma sakinlərini qarşılayır. Höyətə keçirilən sürətli və geniş tikinti, bərpa-quruculuq işləri əminlik yaradır ki, bu proses uğurla davam edəcək. Və çox keçməz ki, Qarabağda və Zəngəzurdə həyat öz axarına düşəcək.

Ağdamda, Füzulidə, Zəngilanda çoxmərtəbəli evlərin tikintisinə də başlandıqca, bir neçə kəndin təməlinin qoyulduğunu, yeni 2023-cü ilin Böyük qayıdışın növbəti addımlarından biri olacağını dedi. Prezident İlham Əliyev xatırladı ki, əlbəttə, Ağalı kəndi birinci addım idi. Bu il Ağalı kimi doğma sakinlərinə qucaq açan, xoş günləri başlayan yaşayış yerlərimiz çox olacaq.

Mühüm məsələlərdən birinə də diqqət çəkən dövlət başçısı bildirdi ki, təhlükəsizlik məsələləri də ciddi nəzərə alınmalıdır. Prezident təəssüflə 279 azərbaycanlının mina partlayışlarında ya həlak olduğunu, ya da sağlamlığını itirdiyini nəzərə çatdırdı. Bildirdi ki, ona görə oraya qayıdacaq soydaşlarımız çox ehtiyatlı olmalıdırlar, ancaq icazəli yerlərdə getməlidirlər.

Düşmən mənfur əməllərindən əl çəkmək istəməsə də, Azərbay-

can xalqı, Azərbaycan dövləti qətiyyətlə öz yolunu davam etdirir. Azərbaycanlılar Ermənistanın otuz ilə yaxın ucağına, dağıntıya, yandırdığı, məhv etdiyi yaşayış məskənlərini abadlaşdırır, qurub-yadırırlar. Elektrik enerjisi ilə bağlı bütün məsələlər həll olunub. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur vahid bir enerji şəbəkəsinə qoşulub. Avtomobil yolu salınıb, körpülər tikilir. Bütün bu işlər gərgin zəhmət və vəsait tələb edir. Çünki dövlət başçısının vurğuladığı kimi, biz sifirdən başlayırıq: "Elə bir məkan qurmalıyıq ki, bu, 30 il həsrət içində yaşayanlar üçün təsəlli olsun. Onlar buna layıqdırlar. Digər tərəfdən, dünyaya da göstərək, bax torpağın sahibləri qayıdıblar, bax vətən qoyulmuş torpaqlar güllüstənə çevrilib".

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Bu il laçınlıların da yurd həsrətinə son qoyulacaq

Prezident İlham Əliyev bəyan etdi ki, 2023-cü ilin prioriteti Böyük qayıdışın sürətləndirilməsi olacaq

"...Mən onlar qədər xoşbəxtəm, yəni onlardan fərqlənmirəm. Çünki onları orada görmək, gözlərini görmək, onların sevincini görmək, doğurdan da böyük xoşbəxtlikdir, həddindən böyük xoşbəxtlikdir. Əlbəttə, istəyirəm ki, tezliklə bütün keçmiş köçkünlər qayıtlarına dödə-baba torpaqlarına və biz əlimizdən gələni edəcəyik ki, bunu tezləşdirək".

Yanvarın 10-da yerli televiziya kanallarına müsahibəsi zamanı keçmiş məcburi köçkünlərlə bağlı hissələrini dilə gətirən Prezident İlham Əliyev bir daha Azərbaycan dövlətinin qarşısında duran vacib milli prioritetlərdən birinin Böyük qayıdış, bir qorunandır ki, yurtdan didərgin salınmış insanların dödə-baba yurdlarına qovuşdurulması olduğunu bəyan etdi.

Gerçəkləşdirilən nəhəng layihələr

Vətən müharibəsindəki tarixi zəfərdən sonra Azərbaycan çağırışlarla dolu və bir-birindən parlaq uğurlar əldə etdiyi yeni dövrə qədəm qoyub. Heç şübhəsiz, bu uğurların başında 30 illik işğal dövründə Ermənistan tərəfindən viran qoyulan Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdakı qısa zaman içərisində nəhəng bərpa və quruculuq işlərinin aparılması, o yerlərdə həyatın qayıdışı üçün mühüm layihələrin həyata keçirilməsi gəlir.

Vətən müharibəsi başa çatandan dərhal sonra Azərbaycan dövləti, Böyük qayıdışın tezliklə gerçəkləşdirilməsi üçün əzmi və səylə çalışır. Buna görə də işğaldan azad edilmiş ərazilərdə ilk öncə irimiqyaslı infrastruktur layihələri icra olunur. "Qarabağın hava qapısı" Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı cəmi səkkiz ay ərzində tikilib istifadəyə verilib. Ötən il oktyabrın 20-də Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının açılış mərasimi keçirilib. 2025-ci ildə isə Laçın Beynəlxalq

Hava Limanının istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Təsdiq olunmuş investisiya planına əsasən, hazırda işğaldan azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazisində ümumi uzunluğu iki min kilometrə qədər olan avtomobil yolu, 50 kilometrə qədər olan tunnellər salınır. Həmçinin bu ərazilərdə 100-dən çox körpü salınacaq.

Azad olunmuş ərazilərdə elektrik təchizatı tamamilə bərpa edilib, bütün Qarabağ və Şərqi Zəngəzur vahid bir enerji şəbəkəsinə qoşulub. Azad olunmuş torpaqlarda 11 su-elektrik stansiyası inşa edilib və onların generasiya gücü təqribən 55 meqavata yaxındır. Cari ildə Cəbrayılda Günəş-Elektrik Stansiyasının inşasına başlanılması planlaşdırılır.

Böyük qayıdışın sürətli inkişaf mərhələsi

Qarabağın və Şərqi Zəngəzurdakı dövlət başçısının birbaşa diqqəti və nəzarəti altında həyata keçirilən işlər sayəsində ötən il Zəngilanın Ağal köndünün təməlinə Böyük qayıdışın başlanğıcına qürurlu şahidlik etdik. Artıq ağalılar hər yeni günü sevincilə doğma kəndlərindən salamlayırlar.

Bu il isə yurd həsrəti bitən, doğma ocaqlarına qayıdan ilk bəxtovərlər laçınlılar olacaq. Çünki dövlətimiz Laçın şəhəri işğaldan azad olan kimi burada da geniş quruculuq-bərpa işlərinə başlayıb. Bu ilin sonuna qədər laçınlıların birinci qrupu artıq şəhərdə yerləşdiriləcək. Eyni zamanda cari il Zabux və Sus kəndlərində 200-dən çox ailə məskunlaşdırılacaq.

"...2023-cü il artıq Böyük qayıdışın ilk addımlarından biri olacaq. Əlbəttə, Ağal köndi birinci addım idi. Amma biz bu il bunu, inşallah, daha kütləvi sürətdə görəcəyik", - deyərək müsahibəsində məlumat verən dövlət başçısı bildirdi ki, Laçında hazırda yüzlərlə ev yenidən qurulur, təmir edilir, o cümlədən ictimai binalar tikilir.

Bununla paralel olaraq, bir çox kəndlərdə inşaat işlərinə başlanılıb. Təqribən birinci mərhələdə 100-ə qədər yaşayış məntəqəsinin yenidən qurulması nəzərdə tutulur. Hazırda Laçın şəhəri işğaldan azad olan kimi burada da geniş quruculuq-bərpa işlərinə başlayıb. Bu ilin sonuna qədər laçınlıların birinci qrupu artıq şəhərdə yerləşdiriləcək. Eyni zamanda cari il Zabux və Sus kəndlərində 200-dən çox ailə məskunlaşdırılacaq.

Böli, bu il Böyük qayıdışın sürətli inkişaf mərhələsinə başlayırq. Vətən müharibəsində yurdlarının azadlığı ilə qəlbləri xoşbəxtliklə aşıb-daşan keçmiş məcburi köçkünlərin, indi də ürəkləri torpaqlarına dönmək üçün atlan. Onların hər biri, ağalılar kimi tarixi ərazilərinə qayıdub yeni həyata başlamağa tələsirlər və hər ötən an

onları bu müqəddəs istəklərinə bir addım daha da yaxınlaşdırır.

Çünki Azərbaycan dövləti illərdir vətəndə illərdir qəribçilik çəkmə yüzminlərlə vətəndaşımızın tezliklə Qarabağa və Şərqi Zəngəzura qayıdışı üçün o yerlərdə misilsiz işlər, meqalayihələr həyata keçirir.

Dövlət başçısı İlham Əliyev sözügedən müsahibəsində bir daha vurğuladı ki, keçmiş məcburi köçkünlər üçün elə bir məkan qurmalıyıq ki, bu, 30 il həsrətində yaşayanlar üçün təsəlli olsun: "Onlar buna layıqdırlar. Digər tərəfdən, dünyaya da göstərək, bax torpağın sahibləri qayıdub, bax vətən qoyulmuş torpaqlar görün gülüstanə çevrilib".

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Milli qürurdan bəhrələnmənin ümidləri

Haqla iblisin mübarizəsi hər zaman - tarixin bütün dövrlərində olub. Bu ikiqütblü-təzadlı savaşı həmişə də nazilən, incələn, lakin əyilməyən, qırılmayan haqqın qələbəsi, ədalətin təntənəsi ilə nəticələnir. Təəssüf ki, hər dəfə uduzan, məğlub olan iblis öz xislətindən, bəd niyyətindən əl çəkmir. Zavallı, miskin dona bürünüb. Haqqı yenidən qanlı savaşa sövq edib. Haqqın səbrinin tükənən, qələbənin kükrəyən vaxtına, ədalətin bərqərar olma anına meydan sulayıb.

İblislə haqqın mübarizəsi təkə mifoloji anlam daşıyır, həyatın gerçək üzü, bəşərin mübtəla olduğu ağırlıcaqlı həqiqətdir. Babalarımızın sığınmağa yer verdikləri, yurd-yuva qurmalarına yardım etdikləri və bununla qonşu olmağa məhkum olunduğumuz erməni əməlləri də iblis xislətinin ən çirkin, əzəzil formasıdır. "Böyük Ermənistan" yaratmaq xülyasına düşən bu nankorların məkr, hiyləsi sayəsində torpaqlarımız zaman-zaman işğala məruz qalıb, yurdlarımız dağıdılıb talan edilib, soydaşlarımız fəlakətlərə, soyqırımlara düşərək olub. Bu iblis niyyətlərin ucubandan uzun illər idi yurd yerlərimiz xarabazarlığa, bir milyondan çox insan vətəndə vətən həsrətlisinə çevrilib, qaçqın, didərgin, məcburi köçkün taleyi yaşayıblar.

...Deyirlər, zaman ən sağalmaz dərddən dərman deyil. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyətli və məqsədyönlü addımı ümidlərimizi cütdürdü. 44 günlük Vətən müharibəsində igid əronlarımız yurddaşlarımızla qələbə sevincini yaşadıqlar. Xalqımızın mübariz övladlarının rəşadətli dünyaya səs saldı. İnsanların dogma yurd-yuvasına qayıdışı başladı. Bu, eyni zamanda Vətən oğullarının ülvə amallar naminə hər cür fədakarlığa hazır olduqlarını göstərdi və sübut et-

di ki, Aprel döyüşlərindən, Günnütdən başlanıb Kəlbəcəyə, Şuşaya, Laçına, Qubadlıya, Ağdamla, nəhayət, cənnət Qarabağımıza açılan qapıdır. Ali Baş Komandanımızın əmrindən sonra Azərbaycan əsgərinin qarşısında da heç bir maneə dura bilmədi. Onlar qalib əsgər kimi bayrağımızı işğal altında olan torpaqlarda dağalandırdılar.

Ən müasir texnika ilə silahlanan ordumuzun sarsılmaz qüdrəti, bu orduda təmsil olunan hərbçilərin taktiki döyüş hazırlığı, şəhid deyil, qalib olmaq bacarığı qələbə əzmini daha da artırdı, rəşadətimizi təsdiqlədi. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin dediyi kimi: "Bu gün siri deyil ki, Azərbaycan dünyada çox etibarlı və ciddi tərəfdaş kimi tanınır. Azərbaycan o ölkələrdəndir ki, öz sözünü açıq deyir, müstəqil siyasət aparır. Əlbəttə ki, bunun təməlinə həm hərbi gücümüz, həm də şanlı qələbəmiz dayanır".

İndi Vətəndən ayrı düşən Qərbi Azərbaycanda, eləcə də cənnət Qarabağımızda məzarları dağıdılan bütün uluların ruhları şad olub.

Prezident İlham Əliyev ötən il dekabrın 24-də Qərbi Azərbaycan İcmasının binasının açılış tədbirində vurğulayıb: "Əminəm ki, gün gələcək və Qərbi Azərbaycandan olan soydaşlarımız, onların yaxınları, uşaqları,

nəvələri tarixi diyarımız olan Qərbi Azərbaycana qayıdacaqlar".

Uzun illərdir girovluq, əsirlik sükunətinin höknürüdü doğma yerlərdə bu gün böyük quruculuğun əks-sədası höknür sürür. Sərt qayaların belə sökülür, daha müvafiq, münasib yerlərdən rahat yollar salınır, ərazinin etibarlı müdafiəsi üçün rahat binalar inşa olunur, postlar arasında dayanıqlı rabitə şəbəkəsi və digər müvafiq işlər həyata keçirilir. Artıq Zəngilan rayonunda "ağıllı kənd" konsepsiyası üzrə ən müasir tələblərə cavab verən yaşayış məskəni salınıb. Ata-babaları Zəngilandan olan uşaq və gənclərin vətənə, torpağına olan sevgiləri, bağlılıqları onları doğma torpaqlara qaytarıb.

Yanvarın 10-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yerli televiziya kanallarına müsahibəsi zamanı deyib: "Zəngəzur dəhlizinin iqtisadi səmərəsi heç kimdə şübhə doğurmamalıdır. Əlbəttə, bizim üçün bu layihə təkə iqtisadi və nəqliyyat layihəsi deyil, bu, bizim üçün strateji bir layihədir. Tam əminlik ki, bu layihənin reallaşması bizim təbii hüququmuzdur".

Haqq savaşında qalib gəlməyin 3 əsas şərti məşhur fəthlərdən biri belə dəyərləndirib: "Güclü iqtisadiyyat, qüdrətli ordu, böyük inam. Və bu üç şərtəndən hansı daha önəmlidir sualına sərkərdə inam, inam, inam cavabı verib".

Xalqın ölkə Prezidenti İlham Əliyevə olan dərin inamı həyatımızın etibarlı öllərdə olduğunu bir daha təsdiqləyir: "...Mən hesab edirəm və ümid etmiş istəyirəm ki, 2022-ci il İkinci Qarabağ müharibəsinin real

sonu olacaq və bu il belə hadisələr baş verməyəcək. Mən yenə də deyirəm, əgər görsək ki, bizə qarşı hər hansı bir təhlükə varsa və Ermənistan öz havadarları ilə bizə qarşı hansısa təxribat planlaşdırırsa, biz dərhal əlimizdə olan bütün imkanlarla bu təhlükəni aradan götürəcəyik və bəri başdan onları və onların arxasında dayananları da xəbərdar edirik".

Artıq Ali Baş Komandan İlham Əliyevin yürütdüyü daxili və xarici siyasət noticəsində Azərbaycan beynəlxalq müstəvidə öz sözünü deyənlər ölkəyə çevrilib.

Adilə SƏFƏROVA,
Azərbaycanın Əməkdar
mədəniyyət işçisi, Naxçıvan
Televiziyaşının əməkdaşı

Sülh müqaviləsi qaçılmazdır

İlham Əliyev Ermənistanla və onun havadarlarına bir daha hərbi-siyasi diplomatik danışıqların ən doğru yolunu göstərdi

Əvvəli L-ci sah.

İlham Əliyev isə deyir ki, istəməzlərsə, heç lazım da deyil. Delimitasiyanı da istəməzlərsə, heç bizə də lazım deyil. Demək, sərhəd bizim lazım bildiyimiz yerə keçəcək.

Azərbaycan Prezidenti deyir ki, uzun müddət belə yaşamaq mümkündür, sülh müqaviləsi olmasa, heç lazım da deyil. Amma sonra nə olacaq? Sonrasına baxırıq: "Buna görə də düşünürəm ki, onlar mənim mesajlarımı eşidəcək və düzgün nəticə çıxaracaqlar. Bir daha deyirəm, mən indiki halda təzyiç göstərən tərəf kimi görünmək istəmirəm və heç bir halda, heç bir şəraitdə hətta hörmətə layiq olmayana da hər hansı hörmətsizlik göstərməmişəm. Sadəcə, bir daha nəzərə çatdırıram. Ona görə ki, mənim fikrimcə, bu il sonuncu şans olacaq. Ona görə ki, sonra 2024-cü il gəlir, sonra 2025-ci ildə Rusiyanın sülhməramlı missiyası başa çatır. Onlar burunlarının ucundan bir qədər irəli barədə düşünməlidirlər".

Azərbaycan üçüncü müharibəyə başlamaq istəmir

Hər zaman verdiyi vədlərə, səsləndirdiyi fikirlərə sadıqlığı ilə seçilən Azərbaycan Prezidenti İkinci Qarabağ müharibəsindəki zəfərdən sonra regionda yaranmış reallıqlar fonunda yeni missiyasını yerinə yetirir - Cənubi Qafqazda sülhün, sabitliyin təmini, müasir əməkdaşlıq platformalarının yaranması. Bütün bunlar İlham Əliyevin son dövrlərdə keçirdiyi bütün görüşlərdə, tədbirlərdə, konfranslarda səsləndirdiyi fikirlərdə təsdiqini tapır.

Beynəlxalq birlik, müxtəlif dövlətlər və təşkilatlar tərəfindən səslənən fikirlərə əsaslanaraq deyərək bilirik ki, Azərbaycan Prezidentinin bu addımı təqdir edilir. İlham Əliyevin sözlərdəki kimi, döyüşün reallıqları hətta vasitəçiləri də etiraf edirlər. Həm Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində vasitəçilik missiyası yerinə yetirmiş ölkələr, həm də Avropa İttifaqı, ATƏT kimi mötəbər təşkilatların İlham Əliyevin bu istiqamətdə həyata keçirdiyi siyasətə dəstək nümayiş etdirmələri bunu təsdiqləyir.

Ancaq hazırda Ermənistanın sərgilədiyi mövqə onu deməyə əsas verir ki, bu ölkə sülh müqaviləsi imzalamaq fikrində deyil. Bunu son zamanlar Avropada Azərbaycanla qarşı-aparılacaq çirkin kampaniyalar da göstərir. Amma Prezident dedi ki, nə qədər çalışsalar da, Azərbaycanın üçüncü müharibəyə başlamaq fikri yoxdur: "Bizi bu işdə günahlandırın, sadəcə olaraq, ya erməni təbliğatının qurbanları olublar, ya da ki, bizə qarşı yenə də uydurma və böhtan kampaniyası aparmaq istəyirlər. Onu da deməliyəm ki, indi bəzi Qərbi mətbuatında bizə qarşı yeni dalğa, çirkin böhtan kampaniyası artıq geniş vüsət alır. Onun ilk təzahürünü biz görürük, amma ehtimal edirik ki, növbəti çirkin addımlar da atılacaq. Amma bu, bizi da-yandırmayacaq. Ona görə mən hesab edirəm və ümid etmək istəyirəm ki, 2022-ci il İkinci Qarabağ müharibəsinin real sonu olacaq və bu il belə hadisələr baş verməyəcək. Mən yenə də deyirəm, əgər görsək ki, bizə qarşı hər hansı bir təhlükə varsa və Ermənistan öz havadarları ilə bizə qarşı hansısa təxribat planlaşdırırsa, biz dərhal əlimizdə olan bütün imkanlarla bu təhlükəni aradan götürəcəyik və bəri başdan onları və onların arxasında dayananları da xəbərdar edirik".

İlham Əliyev bir daha revansistlərə səslənərək dedi ki, ölkə ictimaiyyətinə aldadaaraq müharibəyə təhrik etmək yolverilməzdir. Çünki Azərbaycan istənilən təhlükəni dərhal məhv edəcək. İstər öz ərazisində olsun, istərsə də başqa ərazidə, istənilən təhlükə aradan qaldırılacaq. Bu, Azərbaycanın legitim hüququdur: "Belə cəhdlər var və biz görürük, bilirik hansı ölkələr Ermənistanla silah verməyə hazırlaşsalar. Əfsuslar olsun ki, onların arasında Hindistan da indi rol alır. Biz bunu qeyri-dost addım kimi qiymətləndiririk. Çünki bu silahların, özü də hücum silahlarının bir hədəfi var, o da Azərbaycandır. Ona görə biz, əlbəttə ki, lazımı tədbirləri görürük və imkan verə bilmərik ki, Ermənistan bizim üçün təhlükə yaratsın, heç vaxt imkan verə bilmərik".

Artıq Fransa faktiki olaraq özü-özünü danışıqlar prosesində tamamilə təcrid edib

Sülh danışıqları ilə bağlı keçirilən görüşlərə də münasibətini bildiren İlham Əliyev bir daha dedi ki, həqiqət ortadadır, müqavilə yalnız Azərbaycanın maraqları çərçivəsində imzalanmalıdır. Heç bir "status" söhbəti ola bilməz. Xankəndidə yaşayan ermənilər üçün də yollar açıqdır. İstədikləri qorarı verə bilərlər.

Minsk qrupu "rəhmətə gedəndən" sonra indi Avropa İttifaqı öz rolunu oynamağa başlayıb və Azərbaycanı da bunu dəstəkləyib. Ancaq İlham Əliyev bəyan edib ki, əgər arxada başqa oyunlar gedəcəksə, onda bu formatın da gələcəyi şübhə altına düşəcək. Artıq Fransa faktiki olaraq özü-özünü bu prosesdən tamamilə təcrid edib. "İndi qalır Amerika və Rusiya. Yəni danışıqlar meydançalarını hazırda belə görürük. Əlbəttə ki, Avropa da ola bilər, amma əgər, yenə də deyirəm, bizimlə özümlü dürüst əpərsə", - deyərək İlham Əliyev vurğulayıb.

Ən əsası odur ki, bütün bu çirkinliklərə görə Fransanın Qafqazı itirdiyi dəqiqdir. Yəqin ki, bundan sonra rəsmi Paris Azərbaycanın Qafqazın taleyini müəyyənləşdirən heç bir layihəsinə iştirak edə bilməyəcək. Baş verən bütün proseslər, Azərbaycan Prezidentinin ortaya qoyduğu qətiyyətli mövqə onu deməyə əsas verir ki, İlham Əliyev anti-Azərbaycançı dairələrə ədalət dərsi keçir və Ermənistan da, Fransa da, bu şəbəkənin digər üzvləri də bundan nəticə çıxarmalıdırlar. Əks təqdirdə "dəmir yumruq" yenə öz sözünü deyəcək.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Gərgin dünya fonunda
nikbin AzərbaycanPrezident İlham ƏLİYEV: "2022-ci ildə qarşıda duran
vəzifələri biz bütövlükdə yerinə yetirdik"

Xəbər verildiyi kimi, Prezident İlham Əliyev yanvarın 10-da yerli televiziya kanallarına müsahibə vermişdir. Dövlət başçısı müsahibəsində ötən ilin sosial-iqtisadi yekunları və qazanılan uğurlardan danışmış, eləcə də Azərbaycan-Ermənistan münasibətləri, sülh sazişinin bağlanması, regionda və beynəlxalq aləmdə baş verən geosiyasi məsələlər barədə fikirlərini açıqlamışdır.

Məlumdur ki, dünyada baş verən neqativ geosiyasi durum, Qərblə Rusiya arasında olan gərginlik, Rusiya-Ukrayna müharibəsi global iqtisadiyyata mənfi təsir göstərmişdir. Dövlət başçısının da dediyi kimi, ətrafımızda faktiki üçüncü dünya müharibəsi gedir. Belə vəziyyət istər-istəməz iqtisadi inkişafı zəiflədir, insanların sosial həyatına, güzəranına mənfi təsir göstərir. Prezident müsahibəsində vurğulanmışdır ki, dünyada baş verən neqativ proseslərdən xalqımızı qorumaq üçün dövlət müxtəlif sosial layihələr və proqramlar hesabına vətəndaşlarımızın maddi vəziyyətini yaxşılaşdırmağa çalışır. Dövlət başçısı və məqsədlə geniş kütlənin mənafeyinə xidmət edən yeni sosial paketini imzaladığını vurğulamışdır.

Prezident İlham Əliyev öhalinin sosial müdafiəsinə dövlətin xüsusi əhəmiyyət verdiyini bildirərək demişdir: "Eyni zamanda pensiyaçıların sosial təminatının yaxşılaşdırılması üçün minimum pensiya da 16,7 faiz artırıldı, 280 manata çatdı və bu proses davam etdiriləcək. Yeni son illərin təcrübəsi onu göstərir ki, bu bir dəfə atılan addım deyil, bu, müntəzəm olaraq atılan addımlardır və iqtisadi imkanlarımız artıqca, əlbəttə ki, gələcəkdə də buna oxşar addımlar atılacaq... Bu gün 60 minə yaxın ailə dövlətdən ünvanlı sosial yardım alır və ildən-ilə bu yardımın məbləği artır. Yeni bu il ailələrə düşən müavinət təqribən 460 manat səviyyəsindədir və əlbəttə ki, il ərzində artacaq, o cümlədən orta aylıq

öməkhaqqı da. Biz gözləyirik ki, bu il Azərbaycanda orta aylıq öməkhaqqı 900 manatdan çox olacaq. Beləliklə, sosial sahədə bu addımları ataraq həm ehtiyacı olan insanlara arxa-dayaq oluruq, eyni zamanda biz öz siyasətimizə sadiqliyimizi göstəririk".

Ölkəmizdə şəhid ailələrinin üzvlərinə və müharibə əlillərinə verilən maddi dəstək və göstərilən diqqət keçən il də davam etmişdir. Məsələn, ötən il bu statusu daşıyan ailələrə 1500 mənzil verilmişdir. Xatırladaq ki, 2021-ci ildə 1000 ailə bu imkandan yararlanmışdır. Cari ildə ən azı 1500 ailəyə mənzil verilməsi nəzərdə tutulub.

Müharibə qəhrəmanlıq meydanı olmaqla yanaşı, döyüşçülərin müxtəlif dərəcədə xəsarət alıb əlil olmasına səbəb olan bir sınaqdır. Odur ki, belələrinin yenidən cəmiyyətə adaptasiya olunması önəmli məsələlərdəndir. Həmin insanların həyata qayıtması və işləməsi dövlətdən ciddi vəsaitin ayrılmasını tələb edir. Yeri gəlmişkən, bildirik ki, sözügedən müsahibədə də bildirildiyi kimi, İkinci Qarabağ müharibəsində əlil olmuş 379 hərbiçi on müasir protezlərlə təmin edilmişdir. Bununla dövlətin bu istiqamətdə qəbul etdiyi proqram tam icra olunub. Ancaq qeyd etmək lazımdır ki, bunlar yüksək texnologiyalı protezlər olduğu üçün vaxtaşırı dəyişdirilməlidir. Bu məsələ də nəzərdədir, yenidən protezləmə davamlı xarakter daşıyır.

Məlumdur ki, dünyada baş verən proseslər nəticəsində global iqtisadiyyatda son illər görünməmiş qiymət artımı baş verib. Azərbaycan iqtisadiyyatı dünya iqtisadiyyatının tərkib hissəsi olduğu üçün bu bahalaşmadan ölkəmizə də pay düşüb. Xüsusən idxal məhsullarında bahalaşma daha çox hiss olunub. Bu isə o deməkdir ki, idxal inflyasiyasını azaltmaq üçün daxili istehsalın artırılması vacibdir. Düzü, son bir neçə ildə qeyri-neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı artıb. Amma bu artım hələlik ölkənin daxili tələbatını tam ödəmir. Ona görə də belə vəziyyətdə vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi mütləq şərtdir. Elə bu ildən minimum öməkhaqqının 15 faiz artırılaraq 345 manata çatdırılması da həmin məqsədə xidmət edir.

Sosial problemlərin həlli üçün dövlətin iqtisadi və maliyyə imkanları geniş olmalıdır. Dünya iqtisadiyyatında baş verən neqativ hallara baxmayaraq, ölkəmizdə dinamik inkişaf qeydə alınıb. Belə ki, ötən il ölkəmizdə ümumi daxili məhsul istehsalının dəyəri rekord həddə - 134 milyard manata çatıb. Xarici ticarət dövriyyəsinin dəyəri isə 50 milyard dollara ötdü. Bu sahədə isə 25 milyard dollarlıq müsbət saldo ilə başa vurmuşuq.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

2022-ci ildə hasil edilən
neft və təbii qazın həcmi açıqlanıb

Ötən ilin yanvar-dekabr ayları üzrə operativ məlumatlara əsasən, il ərzində Azərbaycanda 46,7 milyard kubmetr təbii qaz hasil edilmişdir.

Qazın 13,4 milyard kubmetri "Azəri-Çıraq-Günəşli"dən, 25,2 milyard kubmetri "Şahdəniz"dən, 8,1 milyard kubmetri SOCAR üzrə hasil olunub. 2021-ci ilə nisbətən 6,5 faiz, yəni 2,9 milyard kubmetr artımla qaz hasil edilmişdir.

Energetika Nazirliyinin yaydığı məlumata görə, hesabat dövründə xaricə qaz satışı 22,3 milyard kubmetr təşkil edib ki, bu da 2021-ci ilə müqayisədə 18 faiz çoxdur. Yanvar-dekabr aylarında Avropaya 11,4 milyard kubmetr, Türkiyəyə 8,4 milyard kubmetr, Gürcüstana isə 2,5 milyard kubmetr qaz satılıb. Türkiyəyə TANAP vasitəsilə bu müddətdə 5,6 milyard kubmetrə yaxın qaz nəql olunub.

"Azəri-Çıraq-Günəşli" və "Şahdəniz" yataqları istismara verildəndən 1 yanvar 2023-cü il tarixədək "Azəri-Çıraq-Günəşli"dən 203,4 milyard kubmetr, "Şahdəniz"dən isə 182,8 milyard kubmetrə yaxın qaz hasil edilmişdir. Bu dövrdə "Şahdəniz" yatağından hasil edilən qazın 128 milyard kubmetrə yaxın həcmi ixracca nəql olunub.

2022-ci ilin yanvar-dekabr aylarında ölkədə 32,6 milyon ton neft (kondensatla birlikdə) hasil edilmişdir. Respublika üzrə neft hasilatının 20,4

milyon tonu "Azəri-Çıraq-Günəşli"nin, 4,4 milyon tonu (kondensat) "Şahdəniz"nin payına düşüb. SOCAR üzrə neft (kondensatla birlikdə) hasilatı 7,8 milyon ton təşkil edib.

Hesabat dövründə 26,3 milyon ton neft (kondensatla birlikdə) ixracca nəql olunub. Bunun 24,9 milyon tona yaxını konsorsiumun, 1,4 milyon tonu isə SOCAR-ın payına düşür.

"Azəri-Çıraq-Günəşli" və "Şahdəniz" yataqları istismara verildəndən 1 yanvar 2023-cü il tarixədək 607 milyon tondan çox neft (kondensatla birlikdə) hasil edilmişdir. "Azəri-Çıraq-Günəşli"dən 567 milyon ton neft, "Şahdəniz"dən isə 40 milyon ton kondensat çıxarılmışdır. Bundan 1 yanvar 2023-cü il tarixədək 605 milyon tondan çox ixracca nəql edilmişdir.

2022-ci il ərzində ölkədə neftin emalı 6,2 milyon ton təşkil edib.

Sənaye zonalarında
məhsul istehsalı və ixracı artıb

Sənaye zonaları ölkədə istehsalın genişləndirilməsi, idxalın övəz edilməsi və yeni ixrac imkanlarının yaradılması baxımından əlverişli mexanizmdir.

İndiyədək sənaye zonaları üzrə ümumi investisiya həcmi 7 milyard manata yaxın 116 sahibkarlıq subyektinə rezidentlik statusu verilmişdir. Bunlardan artıq 65-i istehsal fəaliyyətinə başlamışdır. Sahibkarlar tərəfindən sənaye zonalarına 6,46 milyard manatdan çox investisiya yatırıb

10400-dən artıq daimi iş yeri yaradılıb. Mövcud layihələr üzrə növbəti mərhələdə sənaye zonalarına əlavə 460 milyon manata yaxın investisiyanın yatırılması və 4200-dən artıq yeni iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulur.

2022-ci ildə sənaye zonalarının rezidentləri tərəfindən ümumilikdə 2,9 milyard manat dəyərində məhsul satışı həyata keçirilib ki, bunun da 1 milyard manatı ixracın payına düşür. 2021-ci ilə müqayisədə satış 20,6, ixrac isə 10,08 faiz artıb.

AYİB-in direktorları Azərbaycana səfər edəcəklər

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (AYİB) idarəedici direktoru Mark Bouman, habelə Şərqi Avropa və Qafqaz üzrə siyasət və tərəfdaşlıq sahəsində idarəedici direktoru Matteo Patrone Azərbaycana səfər edəcəklər.

Bankdan cümə günü "Trend"ə verilən məlumata görə, AYİB rəsmilərinin səfəri yanvarın 16-19-na planlaşdırılıb.

"AYİB-in nümayəndə heyəti Azərbaycanın siyasi rəhbərliyi ilə görüşəcək, diplomatik ictimaiyyətin nümayəndələri, beynəlxalq inkişaf tərəfdaşları və biznes müştəriləri ilə görüşlər keçirəcək. Həmçinin Azərbaycan Mərkəzi Bankının nümayəndələri ilə görüşlər gözlənilir", - deyərək AYİB-dən bildirilib.

Azərbaycana "Wizz Air"lə uçuşların
artırılması müzakirə olunub

Macarıstanın "Wizz Air" şirkətinin icraçı vitse-prezidenti Ovein Jonsun rəhbərliyi ilə ölkəmizdə səfərdə olan nümayəndə heyəti rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat nazirinin müavini Rəhman Hüməmatovla görüşüb.

Macarıstanın ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri Tamaş Yojef Tormannın da iştirak etdiyi görüşdə Azərbaycanla "Wizz Air" şirkəti arasında aviasiya sahəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub. Eyni zamanda Bakı və regionlardakı hava limanlarına şirkət tərəfindən uçuşların sayının artırılması imkanlarına dair fikir mübadiləsi aparılıb. Qonaqlara ölkəmizdə aviasiya sahəsində həyata keçirilən işlər haqqında ətraflı məlumat verilib.

"Wizz Air" şirkətinin icraçı vitse-prezidenti Ovein Jons ölkəmizə və region üzərindən uçuşların artırılmasında maraqlı olduqlarını bildirib.

Yeni mexanizmin tətbiqi sahibkarların faiz yükünü azaldacaq

Xəbər verildiyi kimi, Prezident İlham Əliyevin imzaladığı fərmana əsasən "İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinə verilən kreditlərin dövlət zəmanəti ilə təmin edilməsi və kredit faizlərinin subsidiyalaşdırılması qaydası" təsdiq edilmişdir.

İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyindəki Sahibkarlığın İnkişafı Fondunun şöbə müdiri İsmayıl Hüseynov sahibkarlıq subyektlərinin əldə edəcəyi üstünlüklərdən danışmışdır. Bildirib ki, mexanizmin tətbiqi işğaldan azad edilmiş ərazilərə investisiya qoyuluşunun sürətləndirilməsi, bankların həmin ərazilərdə fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinə kredit verilməsinin stimullaşdırılması, sahibkarların maliyyə ölcətlərinin təmin edilməsi

və sahibkarların faiz yükünün azaldılmasına müsbət təhvil verəcək.

"Nəticədə işğaldan azad edilmiş ərazilərin iqtisadi potensialının reallaşdırılması və iqtisadi aktivliyin bərpası sürətlənəcək. Mexanizim üzrə müraçitələrin qəbulu elektron kredit və zəmanət informasiya sistemi vasitəsilə həyata keçiriləcək. Yeni bu informasiya sistemi vasitəsilə sahibkarlar tərəfindən müraçitələrin həyata keçirilməsi, onların müvəkkil təşkilatları və Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən dəyərləndirilməsi, nəticələrin sahibkarlara çatdırılması kimi bütün prosedurlar məhz elektron sistem üzərindən aparılacaq. Hazırda elektron kredit və zəmanət informasiya sisteminin yaradılması və fərdən irəli gələn tapşırıqların icrası istiqamətində işlər davam edir", - deyərək İ.Hüseynov AZƏRTAC-a bildirib.

Ölkəmiz beynəlxalq nəqliyyat
infrastrukturunu bazarının fəal iştirakçısıdır

Bu gün dünyada əsas daşıma fəaliyyətini həyata keçirən 80-ə yaxın beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi mövcuddur. Belə bir global şəbəkənin formalaşmasında Avropa bazarı aparıcı rol oynayır.

Avropa İttifaqı daxilində yeni tranzit və nəqliyyat marşrutlarının formalaşması isə "Trans-Avropa Nəqliyyat Şəbəkəsi" əsasında müəyyən edilir. Belə inteqrasiya olunmuş yanaşma regional bazarları üçüncü ölkələrin nəqliyyat şəbəkələri ilə birləşdirməyə imkan verir.

Maliyyə və informasiya axınlarının cəmləşməsi, xidmətin yüksək keyfiyyəti və göstərilən xidmətlərin müxtəlifliyi kapitali dövrüyyəsini sürətləndirir və geosiyasi gücə malik olur. Nəqliyyat rabitəsi dünya iqtisadiyyatının "qan damarları"dır. Böyük tarixi çaylar, okean yolları, dəmir yolları və avtomobil yolları, dünya informasiya magistralları Yer kürəsinin kommunikasiya çərçivəsini təşkil edir və sivilizasiyalararası dialoquq əsasını yaradır.

Coğrafi atlas üzərindən baxsaq görürük ki, ümumilikdə beynəlxalq

nəqliyyat dəhlizləri Şimal-Cənub və Şərq-Qərb yarımkürələrini birləşdirir və iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsində, sərnişinlərin və yüklərin ən sərfəli yollarla son məntəqəyə çatdırılmasında vasitəçilik edir. Dünya üzrə beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin bölgüsünə və intensivliyinə görə təsnifatlaşdırılmasına nəzər salaq: TRANS-EUROPEAN NETWORK-Avropa İttifaqı çərçivəsində olan və Avropa ölkələrinin bir-biri ilə birləşdirən tranziti; PANAVROPA tranzit koridoru - xüsusilə Mərkəzi və Şərqi Avropada cəmlənir; TRASECA - "Şərq-Qərb" nəqliyyat dəhlizi - Asiyayı, Qafqazı və Avropanı birləşdirən nəqliyyat dəhlizi; INSTC - "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizi - İran ərazisindən keçməklə Fars körfəzi, Hind okeanı və Cənub Şərqi Asiya ölkələri ilə şimali Avropa, Skandinaviya və Rusiyayı birləşdirən nəqliyyat dəhlizi; NAFTA-Simali Amerika, Meksika və Kanadanın üzərində yerləşən dəhliz.

XXI əsrin əsas hadisələri Qərbi Avropa və Asiya-Sakit Okean iqtisadi və texnoloji inkişaf qütbləri arasında - beynəlxalq biznes üçün ən uzun sərhədin formalaşdığı Atlantik okeanından Sakit okeana qədər cərəyan edəcək. Qərbi Avropa, Asiya-Sakit Okean regionu və ABŞ arasında ticarət əlaqələrinin təmin edilmə-

sində dəniz nəqliyyatı prioritet kimi qalarsa, Avrasiyada dünya marşrutlarının hərəkətindən sonra orta özlər tənzümlə uğramış transkontinental kommunikasiyaların rolu Aralıq dənizindən Atlantik okeanına qədər artacaq.

2014-cü ildən başlayaraq Avropa İttifaqı nəqliyyat sektorunda əsasını Trans-Avropa nəqliyyat şəbəkəsi təşkil edən yeni siyasət yürüdür. Bu siyasətin əsas məqsədi kontinental - qərblə şərq, şimala cənuba birləşdirməkdir. Yeni nəqliyyat şəbəkəsində 94 su və 38 hava limanının, həmçinin 15 min kilometr modernləşdirilmiş sürətli dəmir yolunun birləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Nəqliyyatın iqtisadiyyatın inkişafında böyük rol oynaması, iqtisadi inkişafı stimullaşdırması, yeni iş yerlərinin yaradılmasına köməyi nəzərə alınaraq, Avropa nəqliyyat şəbəkəsinin inkişafının həm biznesə və həm də sərvi vətəndaşlara böyük həcmdə fayda verəcəyi gözlənilir.

Azərbaycana gəldikdə, əlverişli coğrafi mövqeyi olan ölkəmizin tranzit imkanları genişdir. Bəri başdan qeyd edək ki, müstəqilliyimizin ilk dönməndə Heydər Əliyevin, son 19 ildən çox müddətdə isə Prezident İlham Əliyevin pragmatik siyasətləri və qətiyyətli sayəsində Azərbaycan həmin imkanlardan maksimum

Qarabağ narının
ixracına başlanılıb

"Azərşəkar" MMC-nin Ağdam rayonunun işğaldan azad edilmiş ərazilərdəki nar bağlarından ilk dəfə məhsul yüklənib.

Bu barədə "Trend" in sorğusuna cavab olaraq "Azərşəkar" MMC-dən məlumat verilib. Bildirilib ki, indiyədək 133 ton məhsul satışı həyata keçirilib ki, bunun 16 tona yaxın hissəsi Sinqapur, Kanada və Rusiyaya ixrac edilmişdir, 117 tonu isə daxili bazara satılıb.

"Məhsul satışından əldə olunan gəlirin bir hissəsi "YASAT" Fonduna ianə ediləcək", - deyərək məlumatda qeyd edilmişdir.

Sahibkarlara
41,4 milyon manat
subsidiya verilib

2020-ci ilin iyunundan 2023-cü il yanvarın 1-dək koronavirus pandemiyasının nəticələrindən zərər çəkmiş sahibkarlara dəstək çərçivəsində ümumilikdə 41,4 milyon manat subsidiya verilib.

Bu barədə cümə günü Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov tviter səhifəsində yazmışdır.

Xatırladaq ki, 2021-ci ildə bu proqram çərçivəsində 15,3 milyon manat subsidiya ödənilmişdir.

Natiq ALPSOY,
iqtisadçı ekspert

Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi Azərbaycanın müraciəti üzrə dinləmələr keçirəcək

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının əsas məhkəmə orqanı olan Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi Azərbaycanın müraciəti üzrə dinləmələr keçirəcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə məhkəmənin yaydığı mətbuat açıqlamasında qeyd edilib.

Bildirilib ki, Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi Azərbaycan tərəfinin Er-

mənistanın azərbaycanlıların insan hüquqlarının məqsədyönlü şəkildə pozul-

masına cavab olaraq, "İrqi ayrı-seçkiləyin bütün formalarının ləğv edilməsi haqqında" Beynəlxalq Konvensiya (CERD) çərçivəsində təcili tədbirlər görülməsi məqsədilə etdiyi ikinci müraciətə baxacaq.

Dinləmələr Haaqadakı Sülh sarayında keçiriləcək. Qeyd edək ki, Azərbaycan tərəfi Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinə ikinci müraciətini yanvarın 3-də təqdim edib.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti "ASCO Nəqliyyat" MMC-yə tələb olunan avtoşinlərin satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az səhifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumat əldə edə bilərlər. Mürciət üçün son müddət 23 yanvar 2023-cü il saat 17:00-dəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan sənədlər qəbul ediləcəkdir.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mikayıl Useynov 2
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1263

Tender komissiyası

Sığorta sahəsində verilmiş lisenziyalar barədə məlumat

"Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 51.4-cü maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən "Qala Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə 09 yanvar 2023-cü il tarixində 5 (beş) il müddətinə təkrarsığorta fəaliyyətini həyata keçirməyə icazə verən TSF-0001 nömrəli lisenziya verilmişdir.

Ermənistan iqtisadiyyatı iflic vəziyyətindədir

Əvvəli 1-ci səh.

Artıq iflic vəziyyətində olan Ermənistan iqtisadiyyatının rəqabətə davamlılıq reytingi aşağı düşməkdədir. Elə ötən il də ölkə iqtisadiyyatının rəqabət imkanları nəzərə çarpacaq dərəcədə zəifləyib. Buna səbəb dövlət rəsmilərinin korrupsiyaya qurşanması, qanunun aliliyi ilə bağlı problemlərin həllini tapmaması və biznes üçün bərabər şəraitin yaradılmamasıdır. Məhkəmə sisteminin müstəqilliyi yarımtəm vəziyyətdədir, vergilərin toplanmasında korrupsiya halları geniş vüsət alıb, hökumət iqtisadi inhisarçılığa qarşı mübarizə aparmaqda acizdir.

Əvvəllər Rusiya və digər ölkələrin hesabına yaşayan Ermənistan indinin özündə də xaricdən asılı vəziyyətdədir. Xarici ianə və yardımların kəsilməyi təhdidə Ermənistanın daha böyük səfalətə sürüklənəcəyi şübhəlidir. Əhalinin gedi-kəci dərindən sosial problemləri, işsizlik, xarici sormayonun az olması, isteh-

salın yoxluğu vəziyyəti daha da ağırlaşdırır. Onu da bildirmək ki, Ermənistanın ixrac edə biləcəyi məhsul çeşidi böyük deyil və daha çox metal filizi, kənd təsərrüfatı məhsulları və spirtli içkilərlə məhdudlaşır ki, bununla da büdcəni doldurmaq mümkün deyil.

Bütün bunların fonunda korrupsiya Ermənistanın bütün həyat sferalarında kifayət qədər dərin kök salıb və artıq ölkənin milli təhlükəsizliyinə də böyük hədə yaradır. Belə vəziyyət sadə vətəndaşların mövcud hakimiyyətdən duyduğu narazılığın daha kəskin xarakter almasına, hətta sosial partlayış həddinə qədər yüksəlməsinə gətirib çıxarır. Ancaq Ermənistanın tutduğu vəziyyətin böyük və ya kiçikliyinə asılı olmayaraq, demək olar ki, bütün məmur ordu korrupsiya piramidasında yer aldığından bu problemə qarşı mübarizə yalnız kağız üzərindədir və vaxtaşırı verilən quru vədlərdən ibarətdir. Korrupsiyaya qarşı strategiya hazırlansa da, müvafiq şura yaradılsa

da, təbliğati kampaniyalar aparılrsa da, məmur oliquopolitəsi reallıqda bu problemə qarşı hər hansı mübarizənin aparılmasına imkan vermir, əksinə, daha çox var-dövlət toplamaq üçün istənilən qanunsuzluğa gedilir. Nəticədə ölkə höyatının ən müxtəlif sahələrində korrupsiya, rüşvət-xorluq daha dərin kök salır, böyük sürətlə çiçəklənir. Məsələn, indi dövlət səviyyəsində açıq etiraf olunur ki, təkəvergi sistemində korrupsioner, rüşvətخور məmurların sayı iki min nəfərdən artıqdır, media isə bildirir ki, vergilər naziri korrupsiya piramidasının əsas fiqurlarındandır.

Ermənistan parlamentində təmsil olunan deputatlar da korrupsionerlər ordusunun ön sıralarında yer alırlar. Digər tərəfdən, deputat mandatı alanların böyük əksəriyyəti ölkənin tanınmış biznesmenləri sayılır, onlardan bir çoxu hətta konkret sahələr üzrə ön iri inhisarçılardır.

Ermənistanın Dövlət Gözləri Komitəsi hakim parti-

yanın deputatı Xaçatur Sukiasyanın ailəsinə məxsus "Seal Insurance" şirkətinin dövlət satınalmaları prosesində iştirak hüququ olmayan şirkətlər siyahısına salınmasını tələb edib. "Joxovurd" qəzeti yazıb ki, Ermənistanda dövlət orqanının hakim siyasi qüvvənin deputatına qarşı bu cür münasibəti hər kəsə maraq doğurub.

Xatırladaq ki, ötən ilin sonunda baş prokurorluq Xaçatur Sukiasyana məxsus olduğu iddia edilən, İrəvanın mərkəzində yerləşən "Seal Plaza" biznes mərkəzinin özəlləşdirilməsinin qanuniliyini məhkəmədə mübahisələndirmişdi. Həmin bina "Grzo Plaza" şirkətinə məxsus olub.

Qeyd edilənlər Ermənistanın üzleşdiyi ümumi böhranın daha da dərinləşəcəyindən xəbər verir və məğlub ölkənin indi daha böyük sürətlə öz məhvinə doğru sürükləndiyini göstərir.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

XRİTDX-nin əməkdaşları KART həllindən yeni yayınma metodu aşkarlayıblar

Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidmətinin (XRİTDX) Kompüter İnsidentlərinə qarşı Mübarizə Mərkəzinin Zərərvericilərin Tədqiqi Laboratoriyasının (MRLab) əməkdaşları məşhur antivirus provayderi "Kaspersky" şirkətinin KART (Kaspersky Anti-Ransomware Tool) anti-ransomware həllindən yeni yayınma (bypass) metodu aşkarlayıblar.

Bu barədə AZƏRTAC-a XRİTDX-nin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Məlumat üçün qeyd etmək lazımdır ki, laborator yoxlamalar zamanı anti-ransomware həlli kimi KART seçilsə də, tərtib edilən çoxproselli şifrələmə metodu ilə digər təhlükəsizlik proqram təminatlarından da yayınma imkanları olduqca yüksəkdir.

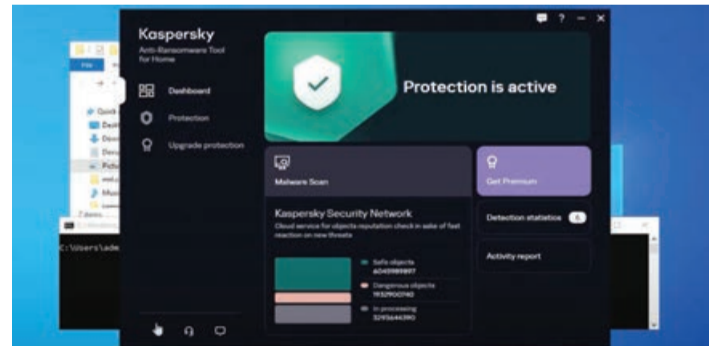
XRİTDX tərəfindən aparılan yayınma testlərinin nəticələri və yaratdığı risklərin nəzərə alınması və aradan qaldırılması üçün müvafiq vendorlara təqdim olunub.

Araşdırma haqqında ətraflı məlumatla videoçarx və ya linkdəki məqalə vasitəsilə tanış olmaq mümkündür:

<https://www.youtube.com/watch?v=71QvKLYi68M>

https://mrl.cert.gov.az/upload/Files/articles/bypass_kart.pdf

Məlumat üçün qeyd edək ki, Zərərvericilərin Tədqiqi Labo-

ratoriyası ölkədə sahə üzrə kadr hazırlığını gücləndirmək və tədqiqatları dərc etmək üçün "mrl.cert.gov.az" portalını istifadəyə verib. Bu laboratoriyanın əməkdaşları hazırda "Tusi Paleon" insident tədqiqi alətinin, "Tusi Marağa" avtomatlaşdırılmış zərərverici aşkarlama "sandbox" və "Tusi Couple" zərərverici təhdidlərinin simulyasiyası sistemlərinin milli holl kimi hazırlanması layihələri üzərində çalışırlar.

Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidməti vətəndaşlarımızı təhlükəsizlik həllərinə tam etibar etmədən şəxsi kibergigiyənaya diqqətlə yanaşmağı tövsiyə edir.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik -124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) **manat**
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) **manat**
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!
Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

Sığorta sektorunda ləğv edilmiş lisenziyalar barədə məlumat

"Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 107.1.1-ci maddəsinə müvafiq olaraq könüllü müraciət əsasında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin 11 yanvar 2023-cü il tarixli qərarı ilə siyahıda göstərilən (siyahı əlavə olunur) 15 (on beş) nəfər fiziki şəxsə, 1 (bir) hüquqi şəxsə və 1 (bir) müstəsna olaraq sığorta agenti fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxsə sığorta agenti fəaliyyətinə verilmiş lisenziyalar ləğv edilmişdir.

"Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 107.1.1-ci maddəsinə əsasən lisenziyaları ləğv edilən fiziki və hüquqi şəxs olan sığorta agentlərinin siyahısı

Nö	Lisenziya sahibinin adı	Lisenziyanın verilmə tarixi	Lisenziyanın nömrəsi	VÖEN
1	Babazadə Ruyiyə Nəsrəddin qızı	29.12.2020	SA-0203	3102103802
2	Baxşiyev Emil Azad oğlu	26.12.2017	SA-0026	1304801362
3	Əmirova Səbinə Səmasovna	29.12.2020	SA-0192	1403731262
4	Fərəcov Fuad Yusif oğlu	24.01.2014	080523	2002131042
5	Kosomonskaya Gözəl Şahbaz qızı	29.12.2020	SA-0193	1503526452
6	Quliyev Qüdrət Qəmbər oğlu	19.03.2014	080551	2002895722
7	Ləbibova Könül Şahnəzər qızı	14.08.2009	000236	1302000492
8	Manafov Rauf Fəxrəddin oğlu	29.12.2020	SA-0201	1403649962
9	Mehdizadə Ramin İltifat oğlu	29.12.2020	SA-0195	3102099552
10	Mikayilov Kamran Ələsgər oğlu	29.12.2020	SA-0204	1602787882
11	Musayev Elvin Rauf oğlu	29.12.2020	SA-0197	1503432132
12	Nağızadə İlahə Aydın qızı	29.12.2020	SA-0196	1904029102
13	Niftəliyeva İstimas Arif qızı	29.12.2020	SA-0210	1503433592
14	Rəfiyev Ceyhun Məmməd oğlu	20.09.2012	000757	2002412422
15	Rüstəmov Xəyal İbadət oğlu	29.12.2020	SA-0205	2902772203
16	"Kompas-Konsalting" MMC	24.01.2012	000525	1301200621
17	"Uğur" Sığorta Agentliyi MMC	13.06.2011	000445	1501785411

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti müxtəlif təyinatlı xortumların satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az səhifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Mürciət üçün son müddət 26 yanvar 2023-cü il saat 17:00-dəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan sənədlər qəbul ediləcəkdir.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mikayıl Useynov 2
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1263

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Bəxtiyar Sadiqov və Vaqif Həsənov Müdafiə Sənayesi Nazirliyi Milli Aerokosmik Agentliyinin baş direktorunun müavini Nazim Əliyevə bacısı

ZÖHRƏ TƏLƏT QIZI ƏLİYEVANIN

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ağdamdan Vaqif Həsənov Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru professor Ədalət Muradova qardaşı

YUSİF MURADOVUN

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun rəhbərliyi və kollektivi hərbi prokurorun müavini Şəfahət İmranova anası

ZƏRNİGAR XANIMIN

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev və AHİK-in kollektivi Bakı şəhəri Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Asif Əsgərova dayısı

SEHRAN MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	- 539-63-82, 432-37-68
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi	- 538-56-60
	434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai otaqlar şöbəsi	- 538-84-73,
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	Fotolüstrasiya şöbəsi	- 538-20-87,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi	- 539-59-33
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəssisliq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" Nəşriyyatı, IV mərtəbə

www.azerbaijan-news.az
contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəhsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 4771
Sifariş 39

Qiyəti 40 qəpik